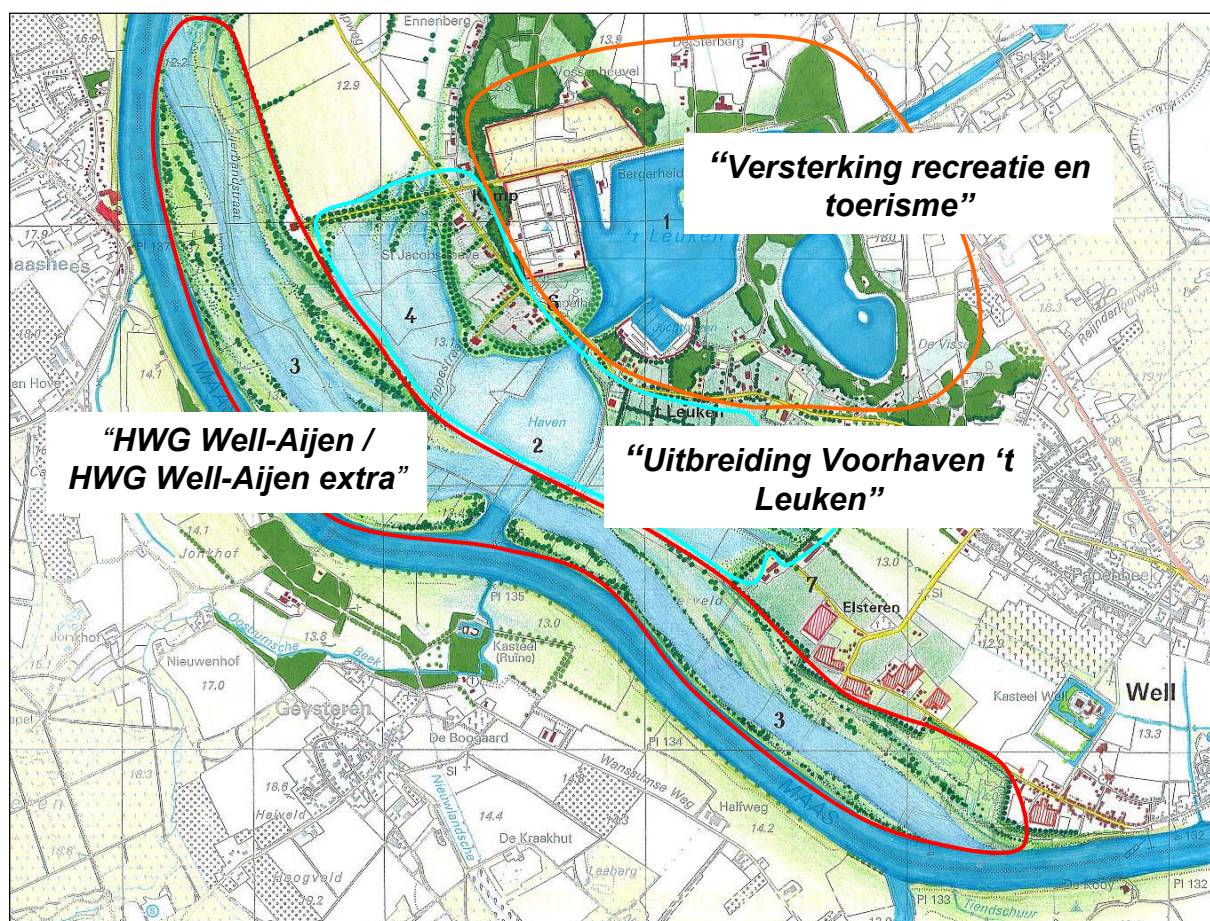

STARTNOTITIE MER Hoogwatergeul Well-Aijen - “Maaspark Well” Gemeente Bergen

STARTNOTITIE MER Hoogwatergeul Well-Aijen - “Maaspark Well” Gemeente Bergen

Opdrachtgever : Kampergeul b.v.
p.a. Hoogveld 16
6598 BL Heijen
Projectbegeleider : P.J.G. van Rossum

Opdrachtnemer : Groen-planning Maastricht bv
Markt 10
6231 LS Meerssen

Projectleider : ing. Jan H. van de Mortel, B.N.T
landschapsarchitect

Projectnummer : 2651
Datum : 20 maart 2006
Status : Definitief
Geautoriseerd :

INHOUDSOPGAVE

	blz.
1 Inleiding	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Maaspark Well en Hoogwatergeul Well-Aijen	6
1.2.1 Algemeen	6
1.2.2 Hoogwatergeul Well-Aijen in kader van Tracébesluit Zandmaas/Maasroute	6
1.2.3 Maaspark Well	
Onderdeel Uitbreiding Voorhaven 't Leuken en HWG Well-Aijen "Extra"	7
1.2.4 Maaspark Well	
Onderdeel 't Leuken	7
1.3 Integrale benadering van het MER Hoogwatergeul Well-Aijen – Maaspark Well (MER)	8
1.4 Mer-plicht	9
1.5 Tijdsfad	10
1.6 Bevoegd Gezag in kader van de MER	10
1.7 Leeswijzer	10
2 Aanleiding en doelstelling	11
2.1 Aanleiding	11
2.1.1 HWG Well-Aijen	11
2.1.2 Uitbreiding Voorhaven 't Leuken en HWG Well-Aijen "Extra"	11
2.1.3 Overige ontwikkelingen	11
2.2 Plaatsbepaling	11
2.2.1 HWG Well-Aijen	11
2.2.2 Uitbreiding Voorhaven 't Leuken en HWG Well-Aijen "Extra"	12
2.2.3 Overige ontwikkelingen	12
3 Planologisch kader	13
3.1 Algemeen	13
3.2 Nota ruimte	13
3.3 Beleidslijn Grote Rivieren	14
3.4 Tracébesluit Zandmaas	14
3.5 Integrale Verkenning Maas 2	15
3.6 Nota Belvédère	15
3.7 Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)	16
3.7.1 Algemeen	16
3.7.2 POL-aanvulling Zandmaas	17
3.7.3 POL-herziening op onderdelen EHS	18
3.8 Stimuleringsplan Noordelijk Maasdal	20
3.9 Stroomgebiedsvisie Limburg	20
3.10 Reconstructieplan Noord- en Midden-Limburg	21
3.11 Initiatiefplan Noordelijke Zandmaas ("Statenvisie Zandmaas extra")	21
3.12 Bestemmingsplan	22

3.13	<i>Structuurvisie+</i>	23
3.14	<i>Gebiedsplan Maaspark Well</i>	24
3.15	<i>Natuurbeschermingswet: Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn</i>	25
3.16	<i>Flora- en faunawet</i>	25
3.17	<i>Beleidsregel Mitigatie en Compensatie Natuurwaarden</i>	26
3.18	<i>Conclusie</i>	26
4	<i>Voorgenomen ontwikkeling</i>	27
4.1	<i>Hoogwatergeul Well-Aijen</i>	27
4.2	<i>Uitbreiding Voorhaven 't Leuken</i>	28
4.3	<i>Overige recreatieve ontwikkelingen</i>	29
4.3.1	<i>Blauwe infrastructuur</i>	29
4.3.2	<i>Grijze infrastructuur</i>	29
4.3.3	<i>Landschapsstructuur</i>	29
4.3.4	<i>De Maasduinen</i>	29
4.3.5	<i>Verblijfsrecreatie en wonen</i>	30
4.4	<i>Integrale benadering bij de uitvoering</i>	30
5	<i>Huidige situatie</i>	32
5.1	<i>Natuurlijk fundament</i>	32
5.1.1	<i>Landschapstypen</i>	32
5.1.2	<i>Grondwater</i>	33
5.2	<i>Gebruik en patroon in de tijd</i>	34
5.2.1	<i>Cultuurhistorie</i>	35
5.2.2	<i>Archeologie</i>	36
5.3.	<i>Huidige situatie</i>	37
5.3.1	<i>Grondgebruik</i>	37
5.3.2	<i>Flora en fauna</i>	37
5.3.3	<i>Resultaten geologische vooronderzoeken</i>	38
6	<i>Te onderzoeken effecten</i>	39
6.1	<i>Algemeen</i>	39
6.2	<i>Milieueffecten met een tijdelijk karakter</i>	39
6.3	<i>Milieueffecten met een permanent karakter</i>	41
7	<i>Alternatieven</i>	43
7.1	<i>Algemeen</i>	43
7.2	<i>Voorkeursalternatief</i>	43
7.3	<i>Basisalternatief</i>	44
7.4	<i>Meest Milieuvriendelijk Alternatief</i>	44
7.5	<i>Nulalternatief</i>	45
8	<i>Procedures en besluitvorming MER</i>	46
8.1	<i>Besluiten</i>	46
8.2	<i>Procedure</i>	47
	<i>Samenvatting</i>	49

Literatuur	51
Begrippenlijst	52

BIJLAGEN

- Brief van de provincie Limburg d.d. 20 december 2005, kenmerk 2005/59778 aan Grontmij Nederland bv
- Brief van de provincie Limburg d.d. 20 december 2005, kenmerk 2005/59778 aan ministerie van RWS

1 Inleiding

1.1 Algemeen

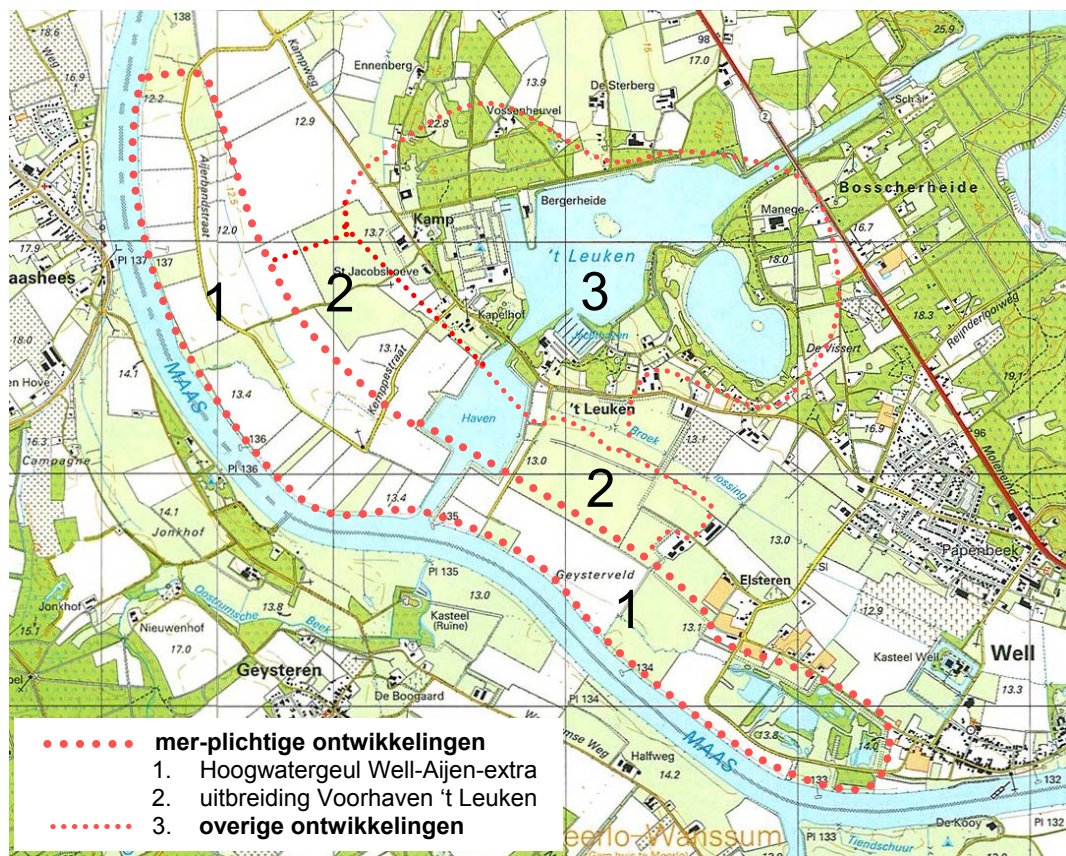

Kaart 1 Ligging van het plangebied Maaspark Well in een groter verband.

Deze startnotitie is geschreven als eerste fase voor een MER (Milieu Effect Rapportage). Het doorlopen van een mer-procedure is noodzakelijk wanneer in een gebied nieuwe activiteiten worden voorgenomen die “mer-plichtig” zijn. Het betreft in deze twee hoofdactiviteiten: enerzijds de nadere invulling van Hoogwatergeul Well-Aijen in kader van het Tracébesluit Zandmaas-Maasroute en anderzijds een grootschalige recreatieve invulling op basis van het gebiedsplan Maaspark Well.

Bij beide hoofdactiviteiten zijn meerdere initiatiefnemers waaronder Kampergeul b.v.

Het doel van de MER is het in beeld brengen van de met het initiatief verbandhoudende milieueffecten, zodat de betrokken overheden deze informatie kunnen meenemen in hun besluitvorming bij de vergunningverlening voor wat betreft de realisatie van Hoogwatergeul Well-Aijen en de bestemmingsplanwijziging voor het Maaspark Well en daaropvolgend de vergunningverlening voor de realisatie van Maaspark Well.

Kaart 2 Projectgebied Maaspark Well

1.2 Maaspark Well en Hoogwatergeul Well-Aijen

1.2.1 Algemeen

Het totaalplan Maaspark Well (kaart 2, gebieden 1, 2 en 3) vormt een bundeling van initiatieven binnen het plangebied. Dit gebied is gelegen in de gemeente Bergen ter hoogte van de Maaskilometers 132,7-138,2. Het gebied ligt direct aan de oostzijde van de Maas. Vanaf Maaskilometer 135,7 vormt de Maas de grens tussen de provincies Limburg en Brabant. Aan de oostzijde grenst het gebied aan de gehuchten 't Leuken en Kamp. Het plan Maaspark Well omvat een drietal elementen, te weten:

1. De aanleg van de Hoogwatergeul Well-Aijen (verder afgekort tot HWG Well-Aijen);
2. De uitbreiding van de Voorhaven 't Leuken en aanpassing van de Hoogwatergeul Well-Aijen (Extra), die onderdeel uitmaakt van het Tracébesluit Zandmaas-Maasroute;
3. Opwaardering van de bestaande recreatieve situatie in en om 't Leuken.

1.2.2 Hoogwatergeul Well-Aijen in kader van Tracébesluit Zandmaas/Maasroute Binnen het op kaart 2 met een "1" gemarkeerde gebied wordt (in eerste instantie) de Hoogwatergeul Well-Aijen gerealiseerd. Dit gebied is ca. 165 ha groot. Daarvan wordt een belangrijk deel ontgraven. Uiteindelijk ontstaat hier tijdens een hoogwaterperiode van 1.000 m³/sec een meestromende hoogwatergeul. De ontwikkeling van HWG Well-Aijen is reeds planologisch vastgelegd in het Tracébesluit Zandmaas-Maasroute en in het POL-aanvulling Zandmaas. Het

project dient onder andere de doelen hoogwaterbescherming, berging van niet-vermarktbaar bodemmateriaal en natuurontwikkeling. Daarbij is sprake van de ontgraving van ca. 5,5 miljoen m³ waarvan ca. 2,9 miljoen m³ geschikt is als bouwgrondstof en waarbij uiteindelijk een rivierverruiming wordt gerealiseerd van 2,4 miljoen m³.

Ten behoeve van de realisatie van de Hoogwatergeul Well-Aijen dient er in het kader van de vergunningsprocedure een Inrichtings-MER te worden opgesteld.

Zoals reeds aangegeven zal in eerste instantie invulling worden gegeven aan het Tracébesluit.

1.2.3 Maaspark Well: onderdeel Uitbreiding Voorhaven 't Leuken en HWG Well-Aijen "Extra"

Het Maaspark Well voorziet te zijner tijd voor de Hoogwatergeul Well-Aijen in een uitgebreidere/genuanceerdere invulling voor de onderdelen natuurontwikkeling, recreatie, delfstofwinning en hoogwaterbescherming, de zogenaamde Hoogwatergeul Well-Aijen Extra. Deze aanpassing van de Hoogwatergeul Well-Aijen dient zijn planologische basis echter te krijgen via een nog op te starten bestemmingsplan(-wijzigings)procedure voor het plan van Maaspark Well.

Binnen het op kaart 2 met een "2" gemarkeerde gebied is een uitbreiding voorzien van de bestaande Voorhaven, welke is gelegen tussen Hoogwatergeul Well-Aijen en de plas 't Leuken met zijn (verblijfs-)recreatieve voorzieningen. Deze uitbreiding van de Voorhaven is ca. 80 ha groot en is bestemd ter vergroting van de oppervlakte vaarwater van het recreatiegebied 't Leuken. Bij de aanleg van dit vaarwater komt 5,5 à 6,5 miljoen m³ aan delfstoffen vrij. De uitbreiding van de Voorhaven wordt gecombineerd met en vindt in dezelfde periode plaats als de aanpassing van de HWG Well-Aijen Extra. Het plan krijgt door deze koppeling en uitbreiding een meer integraal karakter waarbij met name de doelen recreatie (vaarwater), delfstoffenwinning, nieuwe natuur en verbeteren van de rivierveiligheid worden geoptimaliseerd. Dit ten opzichte van de hoogwatergeul zoals deze sec is voorzien in kader van het Tracébesluit.

1.2.4 Maaspark Well: onderdeel 't Leuken

Vanaf 1970 zijn in het gebied tussen de gehuchten 't Leuken en Kamp enerzijds en de N271 anderzijds diverse verblijfs- en dagrecreatievoorzieningen gerealiseerd. Het is een ambitie van de gemeente Bergen om dit gebied in navolging van het provinciale ruimtelijke ordeningsbeleid (POL 2001) nog verder te ontwikkelen en te verbeteren ("3" op kaart 3). Hierbij wordt onder andere gedacht aan:

- Hermodellering van een deel van de oevers van 't Leuken;
- Aanleg van een jachthaven en passantenligplaatsen (totaal minder dan 500 plaatsen);
- Aanleg van diverse watersportvoorzieningen;

- Verbeteren van bestaande en aanleg van aanvullende grijze infrastructuur, wandel- en fietspaden, een parkeervoorziening en herkenningselementen;
- Bosomvorming, natuurlijke begrazing en aanleg van groenelementen;
- Uitbreiding van de Camping 't Leuken;
- Ontwikkelen van waterwoningen (paalwoningen en marina's).

Dit gebied is reeds grotendeels recreatief bestemd. Welke recreatieve ontwikkelingen nog aanvullend dienen te worden betrokken in een bestemmingsplanwijziging en dus in het MER zal nog dienen te worden bepaald. De op te stellen MER zal zich echter voornamelijk richten op de onderdelen Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en de uitbreiding van de Voorhaven van Maaspark Well.

Voor de verdere planologisch invulling van het Maaspark Well, waaronder met name de onderdelen Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en uitbreiding Voorhaven 't Leuken dient er een bestemmingsplanwijziging te worden opgesteld. Bij deze procedure dienen de hiermee gemoeide milieueffecten (aanvullend op de Hoogwatergeul Well-Aijen) eveneens in beeld te worden gebracht. Ten behoeve van deze bestemmingsplan- en vergunnings-procedures wordt eveneens deze MER opgesteld.

1.3 Integrale benadering van het MER Hoogwatergeul Well-Aijen – Maaspark Well (MER)

De “beide initiatieven” – HWG Well-Aijen en Maaspark Well dienen in relatie tot het MER zoveel als mogelijk als één (ruimtelijke) ontwikkeling te worden beschouwd. Voor een goed begrip zal de MER worden gebruikt bij:

1. de vergunningsprocedures voor de Hoogwatergeul Well-Aijen (conform tracébesluit)
2. Vervolgens kan het MER ook worden gebruikt bij de wijziging van het bestemmingsplan voor wat betreft de aanpassing van Hoogwatergeul Well-Aijen in Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en uitbreiding van de Voorhaven.
3. de daarop volgende vergunningsprocedures voor de aanpassing van Hoogwatergeul Well-Aijen in Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en uitbreiding van de Voorhaven.

Er wordt voor deze integrale MER benadering gekozen om te voorkomen dat na het opstellen van de specifieke InrichtingsMER Hoogwatergeul Well-Aijen er een “gebiedsblokkade” komt te liggen op de verdere ontwikkeling van het omliggende gebied. Indien in eerste instantie eerst zou worden gekozen voor een “kleine InrichtingsMER” ten behoeve van de Hoogwatergeul Well-Aijen ter verkrijging van de vergunningen ter uitvoering van het Tracébesluit dan kunnen er voor het totale plan als “voorzienbare uitbreiding” gedurende vijf jaren geen besluiten worden genomen en geen procedures worden opgestart. Om deze procedurele blokkade te voorkomen wordt gekozen voor de integrale benadering. Indien straks mocht

blijken dat de “integrale” MER niet voldoende compleet is voor de dan voorliggende bestemmingsplanprocedure cq. vergunningsprocedure dan zal hierop worden geanticipeerd door een aanvulling te maken op de Integrale MER

1.4 MER-plicht

Voor de realisatie van de Hoogwatergeul Well-Aijen en voor diverse onderdelen van Maaspark Well dienen uiteenlopende vergunningen en ontheffingen te worden aangevraagd. Daarnaast is de opstelling van het MER noodzakelijk ter onderbouwing van een wijziging van het vigerende bestemmingsplan van agrarisch gebied naar “natuur” of “recreatie”. Voor deze procedures is een Milieu Effect Rapportage en het doorlopen van een MER-procedure verplicht gesteld.

De concrete MER-plicht voor activiteiten blijkt uit artikel 7.2, lid 1 van de Wet milieubeheer. Hierin wordt verwezen naar het Besluit milieu-effectrapportage. De verplichting tot het uitvoeren van de MER-procedure is gebaseerd op een drietal kenmerken van het Hoogwatergeul Well-Aijen – Maaspark Well .

1. Het betreft een voorgenomen ontgraving gericht op de winning van delfstoffen over een oppervlakte van meer dan 100 hectare (HWG Well-Aijen, inclusief “Extra” en uitbreiding Voorhaven ’t Leuken).
Volgens categorie 16.1 van onderdeel C van het besluit is het project mer-plichtig omdat het betreft “de winning danwel wijziging of uitbreiding van de winning van oppervlakedelfstoffen, over een (gezamenlijke) oppervlakte van 100 ha of meer op één locatie, of op meerdere locaties bijeen”.
2. Het betreft het bergen van ca. 300.000 m³ uit het Zandmaas/Maasroute project door RWS Maaswerken en ca. 1.900.000 m³ weerdgrond uit de omgeving van Hoogwatergeul Well-Aijen. In juridische zin is hierbij sprake van baggerspecie.
Volgens categorie 18.3 van onderdeel C van het besluit is het project eveneens mer-plichtig omdat het betreft “de oprichting van een inrichting bestemd voor het storten van baggerspecie, in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op baggerspecie van de klasse 3 of 4 en een inrichting waarin 500.000 m³ of meer wordt gestort of opgeslagen”.
3. Het betreft het realiseren (omvormen) van een recreatiegebied (inclusief vaarwater) met een uiteindelijke oppervlakte van meer dan 80 hectare (Voorhaven ’t Leuken).
Volgens categorie 10.1 van onderdeel C van het besluit is het project eveneens mer-plichtig omdat het betreft “de aanleg van een recreatieve of toeristische voorziening, in gevallen waarbij de activiteit betrekking heeft op een voorziening of een combinatie van voorzieningen met een oppervlakte van 50 hectare of meer”.

1.5 Tijdsfad

Zoals reeds eerder gesteld wordt deze integrale MER in eerste instantie gebruikt voor het verkrijgen van de nodige vergunningen en ontheffingen ten behoeve van de realisatie van de Hoogwatergeul Well-Aijen overeenkomstig het Tracébesluit. Dit omdat met deze werkzaamheden op de meest korte termijn moet worden gestart zodat tijdig invulling kan worden gegeven aan de Tracébesluit-eisen met betrekking tot o.a.:

- Omvang- en beschikbaarheid (minimale) rivierverruiming;
- start bergen niet-vermarktbaar materiaal van RWS Maaswerken in de berging van Hoogwatergeul Well-Aijen;
- tijdstip oplevering natuurontwikkeling.

Vervolgens wordt deze integrale MER voor de bestemmingsplanwijziging en vergunningenprocedures gebruikt voor de realisatie van de Hoogwatergeul Well-Aijen Extra, Uitbreiding Voorhaven en overige ontwikkelingen van Maaspark Well.

1.6 Bevoegd Gezag in kader van de MER

Uitgaande van de realisatie van Hoogwatergeul Well-Aijen, Hoogwatergeul Well-Aijen Extra, uitbreiding Voorhaven, aanpassing recreatieve ontwikkeling 't Leuken en de hiermee gemoeide mer-plichtige activiteiten is de provincie Limburg bevoegd gezag op basis van de Wet Milieubeheer en de Ontgrondingenwet. Rijkswaterstaat is bevoegd gezag in kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en is de gemeente Bergen bevoegd gezag in het kader van de bestemmingsplanwijziging.

1.7 Leeswijzer

De aanleiding tot de voorgenomen ontwikkeling en de doelstelling worden als eerste beschreven in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 geeft het huidige planologische kader van het betreffende gebied aan. Het voornemen wordt in hoofdstuk 4 uitgewerkt. In hoofdstuk 5, huidige situatie, wordt een beeld geschetst van het landschap, de in het gebied aanwezige natuurwaarden en herkenbare cultuurhistorische waarden, het huidige landgebruik en de kansen op de vondst van bijzondere archeologische waarden in de bodem. De milieueffecten die naar verwachting op zullen treden als gevolg van de realisatie van HWG Well-Aijen en de uitbreiding van de Voorhaven 't Leuken en alternatieve ontwikkelingsmogelijkheden voor dit project komen in de hoofdstukken 6 en 7 aan bod. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in een planalternatief, een meest milieuvriendelijk alternatief (variant op het planalternatief) en een nulalternatief. Afsluitend wordt in hoofdstuk 8 een overzicht gegeven van de te doorlopen procedure in het kader van de milieueffectrapportage en de belangrijkste vergunningen die worden aangevraagd bij de daartoe bevoegde instanties. De MER-procedure omvat zes fasen.

2 Aanleiding en doelstelling

2.1 Aanleiding

2.1.1 HWG Well-Aijen

In het kader van het Tracébesluit Well-Aijen dient uiterlijk in 2015 een hoogwatergeul gerealiseerd te zijn met een oppervlakte geul en oevers van 53,2 ha binnen de locatie Well-Aijen. Het geheel beslaat een oppervlakte van 165 ha. Er wordt daarbij een geul aangelegd van een variabele breedte van 100 m tot 225 meter en een uiteindelijke waterdiepte van circa 2,5 m. Tijdens de realisatiefase neemt de capaciteit van het waterbergend winterbed toe met ca. 2.400.000 m³. De uitvoering geschiedt in twee fasen. Fase 1 beslaat de periode 2008-2015 en staat in het teken van rivierverruiming en berging van niet vermarktbare specie. In 2015-2018 wordt Fase 2 uitgevoerd: Hoogwatergeul Well-Aijen Extra.

2.1.2 Uitbreiding Voorhaven 't Leuken en HWG Well-Aijen "Extra"

In het kader van de provinciale ambitie voor de ontwikkeling van recreatie en toerisme in Limburg heeft GS zich uitgesproken als voorstander voor uitbreiding van de vaarwatercapaciteit aan weerszijden van de reeds bestaande Voorhaven 't Leuken. Beleidsmatig is deze ambitie vertaald in de aanduiding van de omgeving van 't Leuken als "speerpunt voor toerisme en recreatie" in het POL (zie par. 3.7). Voorts maakt dit streven deel uit van het Initiatiefplan Noordelijke Zandmaas (provincie Limburg, 2005), Ontwerp Structuurvisie+ (gemeente Bergen, 2005) en het Gebiedsplan Maaspark Well (gemeente Bergen, 2005). Het bestuurlijk draagvlak wordt bevestigd door twee brieven van de provincie Limburg (zie bijlage 1 en 2).

2.1.3 Overige ontwikkelingen

De diverse op dag- en verblijfsrecreatie, natuurbeheer en/of wonen aan of bij het water gerichte initiatieven worden opgepakt om de recreatieve kwaliteit van het watersportgebied 't Leuken verder te ontwikkelen. Deze activiteit is mede gebaseerd op het door de provincie en de gemeente in het recente verleden uitgewerkte beleid. Met name uit het POL (2001) en het Gebiedsplan Maaspark Well blijkt dat dag- en verblijfsrecreatie hier meer ruimte krijgen. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de groeiende vraag naar hoogwaardige recreatiemogelijkheden in het buitengebied en de positionering van het Maaspark Well ten opzichte van andere gebieden.

2.2 Plaatsbepaling

2.2.1 HWG Well-Aijen

De Hoogwatergeul Well-Aijen zal worden gesitueerd in het laaggelegen uiterwaardengebied aan de oostzijde van de Maas tussen de kernen van het oude Well (aan de Maas) en Aijen. De ligging is weergegeven op kaart 1. De keuze voor dit gebied is in het voortraject door De Maaswerken bepaald door de morfologische kenmerken van de rivier de Maas en heeft vervolgens door de

concrete aanwijzing van HWG Well-Aijen in het Tracébesluit Zandmaas en de POL-aanvulling Zandmaas een uitvoeringsstatus gekregen.

Uit de hieraan ten grondslag liggende mer-locatiestudies in kader van Zandmaas-Maasroute is gebleken dat de locaties Lomm en Well-Aijen het meest geschikt waren als bergingslocatie voor niet-vermarktbaar materiaal dat vrijkomt bij de realisatie van Zandmaasprojecten op diverse locaties in het Zandmaasdal. Het betreft het MER “Aanvullende MER Lokaties voor tijdelijke opslag en bewerking van delfstoffen” (kortweg Aanvullende MER Bewerking) en het MER “Aanvullende MER Berging van niet-vermarktbaar grond” (kortweg Aanvullende MER Berging). De keuze voor deze locatie is planologisch verankerd in het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute (zie par 3.4) van bureau De Maaswerken en de POL-aanvulling Zandmaas (zie par. 3.7.4) van provincie Limburg.

De op te stellen MER voor Hoogwatergeul Well-Aijen heeft dan ook het karakter van een inrichtings-MER en richt zich daarbij op de in paragraaf 1.4 genoemde mer-plichtige activiteiten. Dat zijn delfstoffenwinning in een gebied groter dan 100 hectare, namelijk 165 hectare, en berging van meer dan 500.000 m³ niet-vermarktbaar materiaal.

2.2.2 Uitbreiding Voorhaven 't Leuken en HWG Well-Aijen “Extra”

De uitbreiding van de Voorhaven 't Leuken zal worden gesitueerd in het laaggelegen uiterwaardengebied aan de noordoostzijde van de Maas tussen de bestaande Voorhaven en het gehucht Elsteren (oostzijde), en tussen de bestaande Voorhaven en de Aijerbandstraat (westzijde). De ligging is weergegeven op kaart 1. De keuze voor dit gebied wordt bepaald door de fysieke ruimte rondom de bestaande Voorhaven die in directe verbinding staat met het watersport- en recreatiegebied 't Leuken.

De keuze voor uitbreiding van de Voorhaven is verwoord in de nota Structuurvisie+ van de gemeente Bergen. Met de uitbreiding wordt invulling gegeven aan de gewenste toeristisch-recreatieve ontwikkeling van Maaspark Well, het gebied gelegen tussen de kernen Well en Aijen en de Maas (zie par. 2.1.2).

2.2.3 Overige ontwikkelingen

De verschillende onderdelen van het Maaspark Well worden gebundeld tot stand gebracht in het gebied tussen Kamp en 't Leuken en de N271. Naast de aanleg van diverse nieuwe voorzieningen is de verwachting dat tevens diverse bestaande voorzieningen worden geoptimaliseerd. Het gebied is aangeduid als “Speerpunt toerisme en recreatie”.

3 Planologisch kader

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zal worden ingegaan op de Nota Ruimte, Beleidslijn Grote Rivieren, het Tracébesluit Zandmaas, Integrale Verkenning Maas 2, het POL, de POL-aanvulling Zandmaas, de POL-herziening op onderdelen EHS, het Stimuleringsplan Noordelijk Maasdal, de Stroomgebiedsvisie Limburg, de Reconstructienota, de Rijksnota Belvedere en het Initiatiefplan Noordelijke Zandmaas. Op gemeentelijk niveau worden behandeld het bestemmingsplan, Structuurvisie+ en het Gebiedsplan Maaspark Well. Deze beleidsstukken vormen tezamen de belangrijkste kaders en denkrichtingen op het gebied van ruimtelijke ordening en stellen beperkingen en mogelijkheden aan het ruimtelijk gebruik. Tevens wordt ingegaan op de groene regelgeving: Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn, Flora- en faunawet, Rode Lijsten en Beleidsregel Natuurcompensatie.

3.2 Nota ruimte

De Nota Ruimte is een nota van het Rijk, waarin de uitgangspunten voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland, die spelen tussen nu en 2020 met een doorkijk naar 2030, zijn vastgelegd.

Voor het rivierengebied wordt aangegeven dat veiligheid voorop staat en dat het water meer ruimte moet krijgen ('meebewegen met het water'). De uiterwaarden krijgen een belangrijkere rol bij het benutten van de natuurlijke bergingscapaciteit. Door waterberging te combineren met natuurontwikkeling wordt tevens het natuurlijke en beeldbepalende open karakter van het rivierenlandschap versterkt. Daarnaast moet ruimte worden gevonden voor de (tijdelijke) opvang van grotere rivierafvoeren in de toekomst.

Voortvloeiend uit de Nota Ruimte verschuift de verantwoordelijkheid voor de landelijke delfstoffenvoorziening van de overheid naar marktpartijen. Een maatschappelijk gedragen gebiedsplan met meervoudige doelstellingen past binnen deze nieuwe context.

Het plan Maaspark Well is een duidelijke exponent van deze nieuwe aanpak. Belangrijke maatschappelijke doelen, zoals hoogwaterbescherming, natuurontwikkeling, delfstofwinning, recreatie en toerisme en werk zijn door de initiatiefnemers en overige partijen in samenhang gebracht en vertaald in een realistisch maatregelenpakket.

3.3 Beleidslijn Grote Rivieren

De nieuwe Beleidslijn Grote Rivieren is 17 februari 2006 door de Minister van VROM en Staatssecretaris van RWS voorgelegd aan de 2^e kamer. Deze beleidslijn vervangt de huidige beleidslijn Ruimte voor de Rivier. De beleidslijn Grote Rivieren is o.a. van toepassing op het winterbed van de Maas. Activiteiten in het winterbed, waarvan de begrenzing is vastgelegd in de Wbr, die nadelig zijn voor de waterafvoerende functie van de Maas worden getoetst door het bevoegd gezag. Het gaat dan om ingrepen die leiden tot waterstandsverhoging in de huidige situatie en/of belemmeringen voor toekomstige vergroting van de waterafvoercapaciteit en/of potentiële schade bij hoogwater.

De nieuwe beleidslijn Grote Rivieren gaat uit van een meer ontwikkelingsgerichte opzet en is minder rigide als de “oude beleidslijn”.

Inmiddels heeft de minister van VROM ook 15 “Emab-locaties” aangewezen. Ter plaatse van deze locaties is de ruimtelijk-economische situatie zodanig in de knel gekomen dat er een verrommeling van het gebied optreedt. Binnen de 15 locaties waaronder Maaspark Well bestaat de mogelijkheid om o.a. te experimenteren met aangepast bouwen. Deze projecten gelden als beleidsexperimenten ten opzichte van de beleidslijn.

3.4 Tracébesluit Zandmaas

Het project Zandmaas en Maasroute is verder uitgewerkt in het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute en de Pol Aanvulling Zandmaas. Aan deze besluitvorming ligt een lange periode van onderzoek, inspraak en belangenafwegingen ten grondslag. De belangrijkste aspecten met betrekking tot de Hoogwatergeul Well-Aijen, zoals besluitvorming, belangenafwegingen, alternatieven, aanvullende onderzoeken, procedures en nut en noodzaak zijn opgenomen in het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute.

De belangrijkste doelstellingen van het project zijn:

1. het verbeteren van het traject Weurst-Ternaaien van de Maasroute tot klasse Vb, waarbij de vaarroute minimaal geschikt is voor schepen met een diepgang van 3,5 meter;
2. het gedeeltelijk realiseren van een beschermingsniveau langs de onbedijkte Maas van 1:250 achter de kaden;
3. et gedeeltelijk realiseren van beperkte natuurontwikkeling langs de Maas, de zogeheten riviergebonden natuur.

De locatie van de Hoogwatergeul Well-Aijen is onherroepelijk. Ter plaatse van de Hoogwatergeul kan op basis van het Tracébesluit 2,9 miljoen m³ netto product worden gewonnen. Extra delfstofwinning is mogelijk indien aanvulling met niet-vermarktbaar materiaal plaatsvindt tot het vastgestelde ontwerpprofiel voor de hoogwatergeul.

Oppervlakte plangebied	165 ha
Natuurdoelstelling	127 ha
Rivierverruiming	2,4 Mm ³
Totaal te ontgraven dekgrond	1,9 Mm ³
Winning (netto) delfstoffen	2,9 Mm ³
Berging specie van elders	0,3 Mm ³
Looptijd project Hoogwatergeul Well-Aijen	2004 - 2012
waterstandsverlagend effect	0,07 – 0,10 m.

Tabel 1 Belangrijke kengetallen Hoogwatergeul Well-Aijen uit Tracébesluit Zandmaas / Maasroute

3.5 Integrale Verkenning Maas 2 (IVM2)

In de nota 'Integrale verkenning Maas' wordt aangegeven dat op basis van de meest recente klimaatscenario's Rijkswaterstaat een reële maatgevende afvoer voor de Maas heeft bepaald op 4600 m³/seconde voor de periode na 2050. De afvoer ligt daarmee ca. 20% boven het niveau van de waterafvoer waarop thans de Maas berekend is, namelijk 3800 m³/seconde. De aanmerkelijk hogere maatgevende afvoer is bepaald op basis van een "worst case"-scenario, waarbij de hoeveelheid neerslag met ca. 20% toeneemt.

Voor het Maaspark Well suggereert de Integrale Verkenning Maas diverse maatregelen. De plas 't Leuken – en een deel van het kanaal naar het Reindersmeer – is aangeduid als retentiegebied voor de opvang van water bij hogere waterafvoeren. In een zone van circa 200 meter langs de Maas is verdere weerdverlaging aan de orde. In het achterliggende waterbergende winterbed is uiterwaardverlaging aan de orde. Lokaal worden de bandijken versterkt, zoals bij 't Leuken en bij Kamp. Voor het noordelijke deel van het gebied is een nevengeul of hoogwatergeul gedacht, die voert van Maaskilometer 137 bij Kamp tot aan 142,5 ter hoogte van Heukelom en daarbij oostelijk langs Aijen en Bergen stroomt. Een en ander betekent dat niet uitgesloten is dat na de uitvoering van de hoogwatergeul Well-Aijen er in het kader van IVM2 nog aanmerkelijke verruimingswerken in het gebied moeten worden uitgevoerd.

3.6 Nota Belvédère

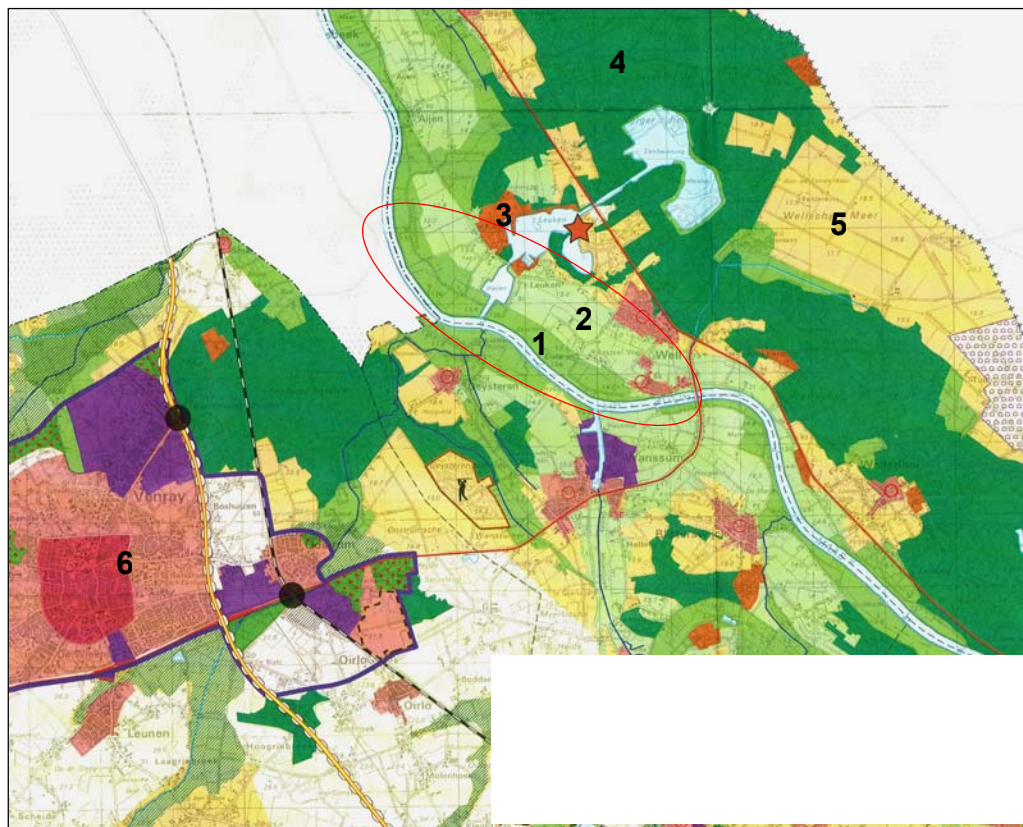
De Nota Belvedere, samengesteld door diverse ministeries van de rijksoverheid, werd gepubliceerd in 1999. De nota geeft een visie op de wijze waarop met cultuurhistorische kwaliteiten bij inrichting (dient) kan worden omgegaan. De doelstelling is dat de cultuurhistorische identiteit sterker richtinggevend wordt voor de inrichting van de ruimte. De voorwaarden daarvoor worden geschapen door het rijksbeleid.

Het plangebied maakt deel uit van het langgerekte Belvedere-gebied Maasvallei. Dit gebied omvat een gebied van acht à tien kilometer breed aan weerszijden van het Limburgse deel van de Maas ten noorden van Venlo.

3.7 Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)

3.7.1 Algemeen

Op 29 juni 2001 werd het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (kortweg POL) vastgesteld door Provinciale Staten van Limburg. Het fungeert als het richtinggevende gebiedplan voor de gehele provincie op het gebied van ruimtelijke ordening. Voor ieder deel van de provincie is de door het provinciaal bestuur gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het Limburgs grondgebied aangegeven. Die functies variëren van grootschalige (te ontwikkelen) natuur tot (te ontwikkelen) bedrijventerreinen.

Kaart 3 Situatie in het POL

Het gebied HWG Well-Aijen is in het POL aangewezen als “ecologische ontwikkelingszone” (P2). Dit zijn gebieden gelegen in de Provinciaal Ecologische Structuur (PES), het samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden en groene verbindingzones. Het plangebied ligt in de PES en kent daarom op grond van het provinciaal beleid een planologische basisbescherming.

Tussen de N271 en het plangebied ligt “ruimte voor veerkrachtige watersystemen” (P3). In deze zone wordt de uitbreiding van de Voorhaven 't Leuken gesitueerd.

Dichter bij de provinciale weg zijn de wat hoger gelegen zandgronden aangewezen als sterlocatie voor de verdere ontwikkeling van toerisme en recreatie. De provinciale ambities op het gebied van toerisme en recreatie zijn groot. Limburg wil de tweede vakantieprovincie van Nederland worden, zodat de werkgelegenheid toeneemt en het regionaal toeristische inkomen wordt vergroot. Om verdere groei te stimuleren, acht de provincie investeringen in de toeristische sector noodzakelijk. Deze aanduiding geeft mede richting aan de uitwerking van Hoogwatergeul Well-Aijen.

In de omgeving zijn uiteraard nog andere functies aangeduid (kaart 3).

3.7.2 POL-aanvulling Zandmaas

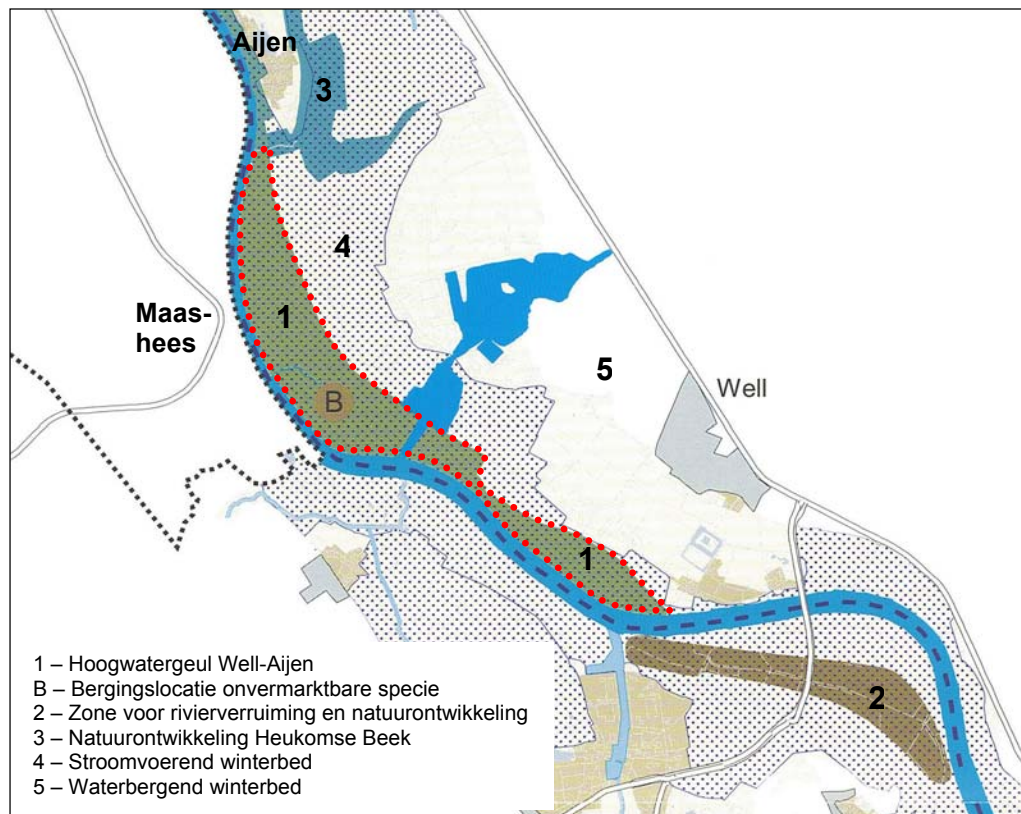
Voor het project Zandmaas zijn in het POL, aanvulling Zandmaas de doelen hoogwaterbescherming en natuurontwikkeling geformuleerd. Verruiming van het stroomvoerend winterbed staat hierbij centraal. Bij de uitvoering van deze doelen is een directe koppeling gelegd met de winning van delfstoffen ten behoeve van de regio.

In het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute - POL Aanvulling Zandmaas is onderscheid gemaakt in twee maatregelpakketen (Pakket I en Pakket II). Bij Pakket I staat bescherming tegen hoogwater centraal. 95% van de veiligheidsdoelstelling wordt met Pakket I gerealiseerd. De financiering van deze projecten is gewaarborgd.

Tabel 2 geeft een overzicht van de hoeveelheden delfstoffen die de Hoogwatergeul Well-Aijen in de periode 1999 tot 2018 conform POL-aanvulling Zandmaas dient te genereren. De opbrengst van 2,9 miljoen m³ delfstoffen uit de hoogwatergeul Well-Aijen conform het Tracébesluit komt niet overeen met de provinciale taakstelling in de POL- aanvulling Zandmaas voor dit gebied. Deze taakstelling omvat circa 5,5 miljoen m³. De hoeveelheden die beschikbaar komen bij de vergroting van de Voorhaven zijn, hoewel bekend bij de provincie Limburg, vooralsnog niet opgenomen in de provinciale doelstelling. Dit laatste onderdeel valt buiten de reikwijdte van het plan HWG Well-Aijen.

Beton en metselzand	4 m ton $\approx$ 2,3	Mm ³
Grind	3 m ton $\approx$ 1,8	Mm ³
Ophoogzand		0,55 Mm ³
Maasklei		0,8 Mm ³

Tabel 2 Hoeveelheden delfstoffen Hoogwatergeul Well-Aijen in de periode 1999-2018 (POL aanvulling Zandmaas). Totaal is dit circa 5,5 miljoen m³ delfstoffen.

Kaart 4 Situatie Hoogwatergeul Well-Aijen uit POL-aanvulling Zandmaas

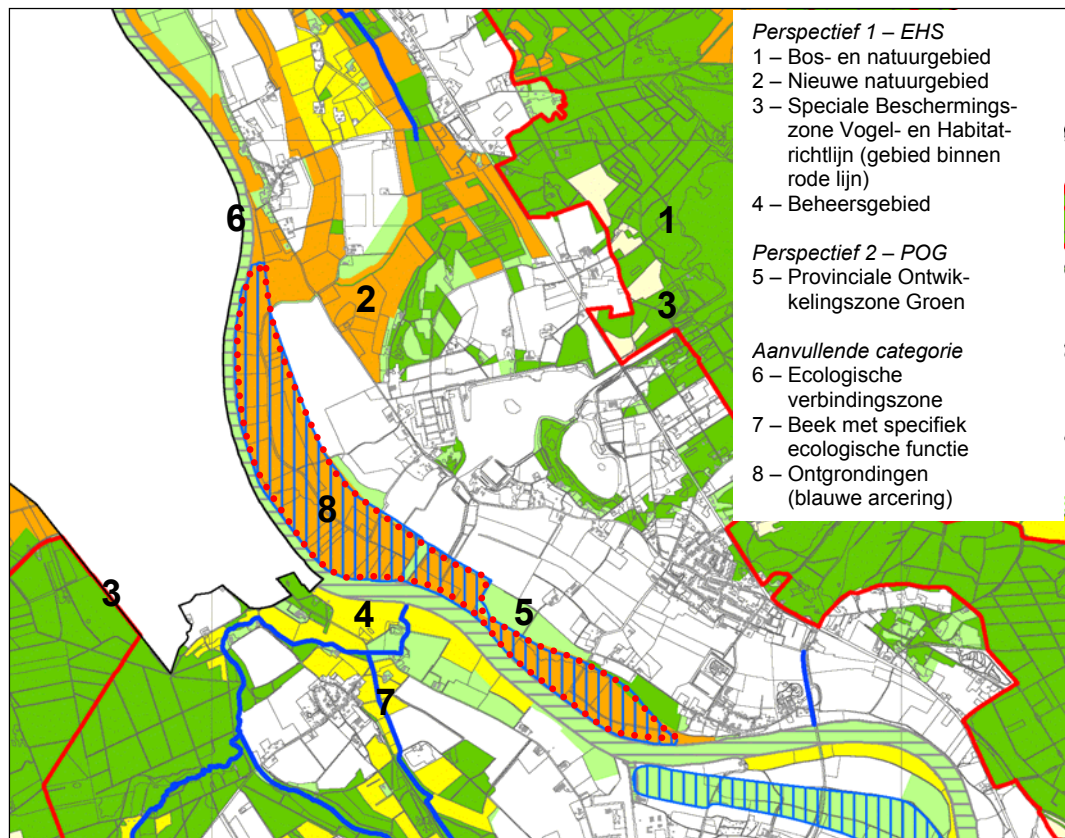
Zoals eerder uiteengezet in het onderdeel Nota Ruimte heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat besloten de regierol voor bouwgrondstoffen af te bouwen waarmee tegelijkertijd ook de provinciale rol op het terrein van de taakstelling verdwijnt. In de overgangssituatie tot en met 2007 zullen nog de hoeveelheden worden gehanteerd die hiervoor zijn genoemd (en ook zijn opgenomen in het POL-Zandmaas) maar geleidelijk zal dit worden vervangen door een andere provinciale toetsing. Die toetsing is dan niet meer uitsluitend gericht op hoeveelheden. Het ontgrondend bedrijfsleven zal meer het accent moeten leggen op het ontwikkelen van projecten die maatschappelijk worden gedragen en zijn gericht op functies als bijvoorbeeld hoogwaterbescherming, natuur en recreatie etc. Het gebiedsplan Maaspark Well bevat al deze elementen en voldoet daarmee aan de eis van een plan met een meervoudige doelstelling en past daardoor in het delfstoffenbeleid van de provincie Limburg.

Het initiatief tot uitbreiding van de Voorhaven 't Leuken is gelegen in het stroomvoerend winterbed van de Maas. Door uitvoering van deze aan de rivier gebonden ontwikkeling ontstaat eveneens meer capaciteit voor de Maas.

3.7.3 POL-herziening op onderdelen EHS

De belangrijkste natuurwaarden en gebieden met goede ontwikkelingspotenties en/of een ecologisch verbindende functie werden in het POL aangegeven op de Groene waardenkaart. Deze is inmiddels vervangen door de kaart POL-

herziening op hoofdlijnen EHS en de daarbij behorende nota (provincie Limburg, 2005)

Kaart 5 Situatie in de POL-herziening op onderdelen EHS

Op grond van het gestelde in de Nota Ruimte en de Flora- en faunawet wordt in de POL-herziening EHS het “nee, tenzij”-regime beperkt tot de EHS en de leefgebieden van binnen de Flora- en faunawet streng beschermde soorten.

De EHS (*perspectief 1* in de herziening) bestaat in Limburg uit de bestaande bos- en natuurgebieden, die beschermd zijn binnen de Europese Habitatrichtlijn, de Europese Vogelrichtlijn en de Natuurbeschermingswet, nieuwe natuurgebieden, beheersgebieden, ecologisch water en SEF-beken. In deze gebieden staat een strikte bescherming van alle natuurlijke en morfologische waarden, met toepassing van een “nee, tenzij”-regime, voorop.

Daarnaast is er de (nieuwe) Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG), *perspectief 2*, in de herziening, waartoe naast de POG zelf ook Hamsterkernleefgebieden en Zoekgebieden voor robuuste verbindingen worden gerekend. In de gebieden van dit perspectief liggen ontwikkelingsmogelijkheden die een positieve bijdragen leveren aan de natuur- en landschapswaarden (“ontwikkelingsgerichte basisbescherming”). Daarbij zijn behoud en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden richtinggevend.

De HWG Well-Aijen maakt vrijwel geheel deel uit van de EHS en kent daarbij de aanduiding van Nieuw natuurgebied. Kleinere delen behoren tot de POG of kennen geen aanduiding binnen de POL-herziening ("witte gronden"). Voor het gehele gebied van Hoogwatergeul Well-Aijen geldt tevens het perspectief ontgronding (blauwe arcering). Hierdoor is het tracébesluit Zandmaas (HWG Well-Aijen) verankerd in deze POL-herziening EHS.

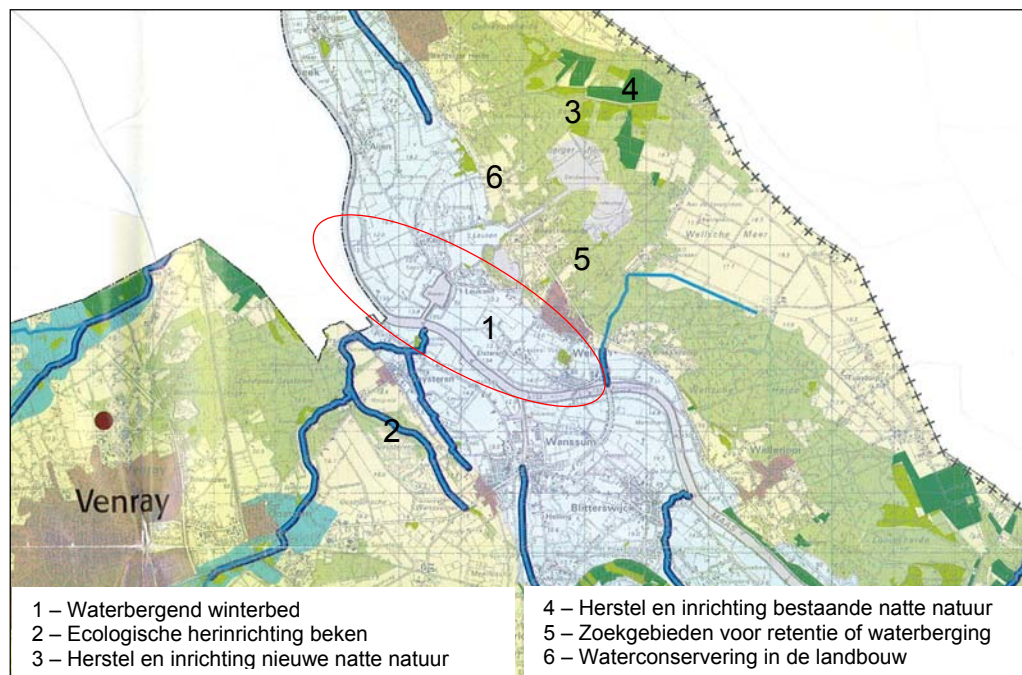
Het gebied waar de uitbreiding van de Voorhaven is voorzien ligt buiten de EHS, maar maakt aan de westzijde over een zeer beperkte oppervlakte deel uit van de PES.

3.8 Stimuleringsplan Noordelijk Maasdal

Het Stimuleringsplan is een bundeling van gebiedsvisies voor natuur, bos en landschap. In dit plan is het studiegebied HWG Well-Aijen opgenomen als "Hoogwatergeul Well-Aijen" (4.01C, 4.02 Co, 4.04Co, 4.05C en 4.06Co). De ontwikkeling van riviergebonden biotopen wordt voorgestaan.

Het uitbreidingsgebied voor de Voorhaven 't Leuken kent geen aanduiding binnen het Stimuleringsplan Noordelijk Maasdal.

3.9 Stroomgebiedsvisie Limburg

Kaart 6 Uitsnede uit de Stroomgebiedsvisie Limburg

De nota Stroomgebiedsvisie Limburg – waterbeheer in de 21^e eeuw – is vastgesteld in september 2003 en kwam tot stand door samenwerking van onder meer provincie Limburg, Waterschap Peel en Maasvallei, Waterschap Roer en Overmaas, het Zuiveringsschap Limburg en Rijkswaterstaat.

De stroomgebiedsvisie is een uitwerking van de landelijke strategie voor waterbeheer in de 21^e eeuw. De aanleiding hiertoe wordt gevormd door de geconstateerde klimaatsverandering en de effecten hiervan op de waterhuishouding. Het doel van de nota is dan ook om in de komende decennia de nodige veranderingen in de waterhuishouding door te voeren, zodanig dat de waterhuishouding ook bij een veranderend klimaat bevredigend functioneert.

De kaart illustreert de ideeën van de Stroomgebiedsvisie Limburg en kan worden beschouwd als een actualisatie van de Blauwe waarden-kaart, die in het POL was opgenomen. Het overwegende patroon is dan ook vergelijkbaar met die kaart. De beken met “Specifiek Ecologische Functie” (POL) Groote Molenbeek, Oostrumsche beek en Geystersch Ven zijn “ecologisch her in te richten beken” en springen als een donkerblauwe ader uit het kaartbeeld.

Het plangebied is geheel aangeduid als waterconserveringsgebied voor de landbouw.

3.10 Reconstructieplan Noord- en Midden-Limburg

Om de problemen in het landelijk gebied structureel en op een samenhangende manier aan te pakken is de Reconstructie gestart. De belangrijkste thema's in het Reconstructieplan zijn:

- zonering intensieve veehouderij;
- versterking economische vitaliteit landelijk gebied;
- versterking natuur en landschap;
- veerkrachtig watersysteem;
- leefbare dorpen.

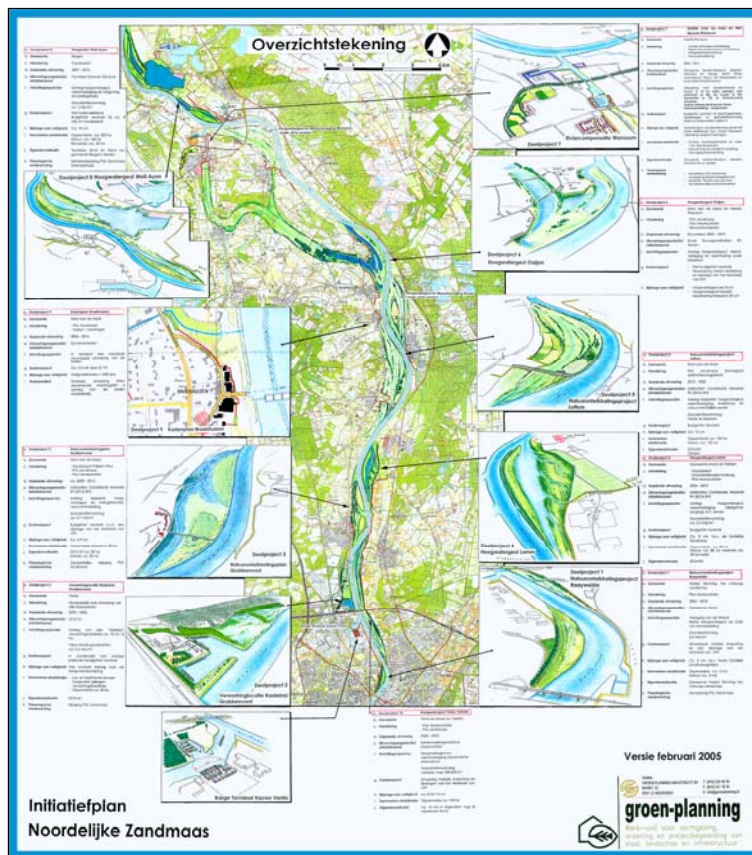
In de Maasuitewaarden (HWG Well-Aijen en uitbreiding Voorhaven 't Leuken) wordt een extensivering van het landbouwkundig gebruik voorgestaan. In het gebied tussen Kamp / 't Leuken en de N271 wordt gestreefd naar verweving van het agrarisch gebruik met andere functies.

3.11 Initiatiefplan Noordelijke Zandmaas (“Statenvisie Zandmaas extra”)

Het Initiatiefplan Noordelijke Zandmaas presenteert een ontwikkelingsplan voor de Maasuitewaarden tussen Venlo en Aijen (kaart 10). Dit initiatiefplan is op 24 juni 2005 vastgesteld door Provinciale Staten. Uit dit besluit blijkt dat Provinciale Staten van Limburg het College van Gedeputeerde Staten een kaderstellende opdracht hebben gegeven voor het ontwikkelen en uitvoeren van een plan Zandmaas extra. Dientengevolge worden nieuwe ontwikkelingen langs de

Zandmaas aan het initiatiefplan getoetst. Hierbij moet worden aangetekend dat delen van dit initiatiefplan te gelegener tijd herziening van het POL vragen. Maaspark Well past wel in het POL en vergt enkel wijziging van het vigerende bestemmingsplan (zie ook onder 3.12). Het Maaspark Well maakt in z'n geheel onderdeel uit van dit plan. De meerwaarde van het Initiatiefplan Noordelijke Zandmaas is met name gelegen in de integrale aanpak, waarbij naast sectorale belangen als aanpak hoogwaterproblematiek en natuurontwikkeling tevens economie (bedrijventerreinen), recreatie en toerisme en stedenbouw zijn betrokken. Daarnaast kent het initiatief door een bestuurlijke afstemming met de regio, de Maasgemeenten en de natuurbelangenorganisaties, een breed maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak.

Verder zijn de hoogwaterdoelstellingen (2015 Tracébesluit en 2050 IVM) gekoppeld, waardoor er goede mogelijkheden zijn voor een duurzame en toekomstvaste rivierverruiming.

*Kaart 7 Initiatiefplan Noordelijke Zandmaas met Maaspark Well
Het Maaspark Well betreft het meest Noordelijke initiatief.*

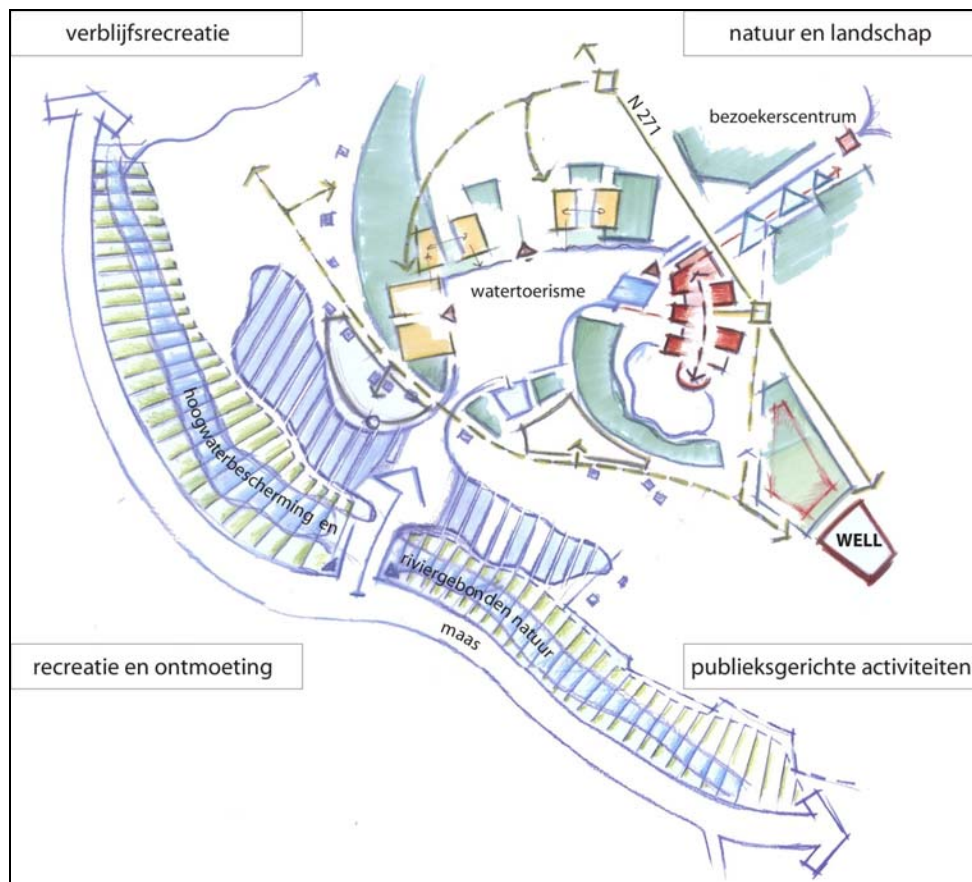
3.12 Bestemmingsplan

In het plangebied vigeert het bestemmingsplan Buitengebied uit 1999. In het Maasdal kennen de gronden een agrarische bestemming. Voor de realisatie van

de maatregelen in dit gebiedsplan is aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk. Voor wat betreft het gebiedsdeel van het Hoogwatergeul Well-Aijen wordt de gemeente Bergen geacht het bestemmingsplan in overeenstemming te brengen met het Tracébesluit voor wat betreft de Hoogwatergeul Well-Aijen (Fase1) en daarna ook voor de Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en uitbreiding Voorhaven en herinrichting 't Leuken (Fase 2).

3.13 Structuurvisie+

In de Ontwerp Structuurvisie+ geeft de gemeente Bergen haar visie op de toekomstige ontwikkelingen. De gemeente streeft naar een groter aanbod voor recreatie en toerisme. Binnen de gemeente Bergen ligt het accent voor dag- en verblijfsrecreatie rond het Leukermeer tussen Well en Aijen. De gemeente zet in op een krachtige toeristisch-recreatieve ontwikkeling op het land en op het water. De gemeente Bergen wil de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van het gebied stimuleren door een aantrekkelijk ruimtelijk kader te scheppen en de toeristisch-recreatieve infrastructuur van het gebied te verbeteren.

Kaart 8 Structuurvisie Maaspark Well (Structuurvisie+ gemeente Bergen)

3.14 Gebiedsplan Maaspark Well

Het gebiedsplan Maaspark Well (Grontmij, 2005) presenteert een integrale aanpak van plannen van diverse initiatiefnemers en partijen voor het Maasdal tussen Well en Aijen. De deelplannen zijn gericht op vergroting van de veiligheid tegen overstroming en de aanleg van natuur onder andere door uitvoering van de HWG Well-Aijen en de ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve functie van het vaarwater en de infrastructuur. Op basis hiervan is een viertal ambities geformuleerd:

- Maaspark Well wordt het aantrekkelijkste waterrecreatiegebied van Noord-Limburg en een economische stimulans voor de regio;
- Maaspark Well draagt substantieel bij aan de hoogwaterbescherming in Noord- en Midden-Limburg ook in de periode na 2015;
- Maaspark Well wordt een hoogwaardige natuurkern in de ecologische verbindingszone door het Maasdal;
- Delfstofwinning gebeurt in het functionele kader van de bovenstaande maatschappelijke doelen.

In het gebiedsplan zijn de bouwstenen natuur, landschap, rivier, cultuurhistorie, recreatie en toerisme samengebracht tot een herkenbaar en economisch wervend product: Maaspark Well. De initiatiefnemers en betrokken partijen hebben de intentie uitgesproken samen de gebiedsontwikkeling ter hand te nemen. Gezamenlijk hebben zij de overtuiging dat het gebiedsplan procedureel en economisch uitvoerbaar is.

Kaart 9 Gebiedsplan Maaspark Well

3.15 Natuurbeschermingswet: Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn

Via de Natuurbeschermingswet 1998 worden gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermd. Ontwikkelingen in deze gebieden moeten worden getoetst aan effecten op beschermde natuurwaarden.

Met betrekking tot het plangebied zijn de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn van belang, omdat het gebied De Maasduinen is aangewezen als Speciale beschermingszone (SBZ). Het gebied ligt op 1200 meter van de mer-plichtige onderdelen van Maaspark Well. De SBZ grenst gedeeltelijk direct aan de N271, en daarmee vrijwel direct aan het deel van Maaspark Well dat niet mer-plichtig is.

Artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn en van de Vogelrichtlijn bepaalt dat er passende maatregelen genomen moeten worden om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de in SBZ's aanwezige natuurlijke habitats en de biotopen van soorten waarvoor de SBZ is aangewezen niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen.

In De Maasduinen zijn een aantal prioritaire habitattypen en prioritaire soorten aanwezig. Dit is de reden dat het gebied is opgenomen als Habitatrichtlijngebied en Vogelrichtlijngebied. Ook kent de Habitatrichtlijn het instrument soortbescherming. Zo zijn onder meer alle vleermuizen en de in de Maasduinen voorkomende Kamsalamander op Europees niveau beschermd. Deze soortbescherming is geïntegreerd in de Flora- en faunawet.

3.16 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Nederlandse Flora- en faunawet van toepassing. Op 23 februari 2005 werd met betrekking tot deze wet een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht. Daarnaast is de Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet bij besluit van de minister van LNV per 25 januari 2005 in werking getreden.

Deze wet beschermt soorten waarbij als uitgangspunt geldt dat het voortbestaan van soorten niet in gevaar mag komen. Individuen zijn alleen beschermd als er sprake is van zeer zeldzame soorten of van ernstig bedreigde Rode Lijstsoorten. Volgens de wet moet worden bepaald of de activiteit een schadelijk effect heeft op de aanwezige soorten. Dat geldt met name voor de beschermde soorten en voor soorten van de Nederlandse Rode Lijst. Als blijkt dat er geen sprake is van schadelijke effecten op populatieniveau van een soort is de wet niet van toepassing.

Bij elk project, elke handeling en iedere activiteit geldt een zorgplicht ten aanzien van in een gebied aanwezige flora en fauna. Dat betekent dat op ethisch verantwoorde wijze om moet worden gegaan met de aanwezige flora en fauna.

Bij de uitvoering van het project zal nadrukkelijk aandacht worden besteed aan het aspect beschermde flora en fauna.

3.17 Beleidsregel Mitigatie en Compensatie Natuurwaarden

Deze beleidsregel kent als uitgangspunt dat er geen nettoverlies aan natuurwaarden, voor wat betreft areaal, kwaliteit en samenhang, mag optreden.

In relatie tot de beleidsregel is van belang dat het plangebied gedeeltelijk tot de EHS behoort en deels is aangewezen als POG. Daarnaast zijn in het agrarisch gebied landschapselementen (Maasheggen) aanwezig welke beschermd zijn op grond van de Boswet en het bestemmingsplan.

Gedeputeerde Staten van provincie Limburg verstrekken een verklaring van geen bezwaar, de goedkeuring van een bestemmingsplan of een verlening van een vergunning (en dergelijke) alleen als aan bepaalde voorwaarden is voldaan.

3.18 Conclusie

In zijn algemeenheid kan worden geconstateerd dat de initiatieven tot aanleg van de HWG Well-Aijen en Hoogwatergeul Well-Aijen Extra, de uitbreiding van de Voorhaven 't Leuken en de overige initiatieven van Maaspark Well overeenkomen met de beleidskaders van het Rijk en provincie Limburg. Onder meer het Tracébesluit Zandmaas, de POL-aanvulling Zandmaas en het Initiatiefplan Noordelijke Zandmaas gaan uit van de ontwikkeling van de HWG Well-Aijen, welke een substantiële bijdrage zal leveren aan de beheersing van de hoogwaterproblematiek (rivierveiligheid) en natuurontwikkeling in de uiterwaarden. De uitbreiding van de Voorhaven is verankerd in de ambitie van gemeente Bergen (Structuurvisie+, Gebiedsplan Maaspark Well) en wordt als onderdeel van het Initiatiefplan Noordelijke Zandmaas ondersteund door provincie Limburg. Om het voornemen tot de aanleg van deze recreatieve voorziening uit te voeren, dient de vigerende agrarische bestemming te worden gewijzigd. Bij alle initiatieven dient de "groene" wet- en regelgeving als een randvoorwaarde in ogenschouw genomen te worden.

Het MER zal alle milieueffecten in beeld moeten brengen, zodat de bevoegde gezagen, de gemeente Bergen en de provincie Limburg, te zijner tijd een weloverwogen en onderbouwd besluit kunnen nemen over de wijziging van het bestemmingsplan en de goedkeuring daarvan.

4 Voorgenomen ontwikkeling

4.1 Hoogwatergeul Well-Aijen

Het project Hoogwatergeul Well-Aijen is gericht op rivierverruiming, natuurontwikkeling en winning van delfstoffen. Door rivierverruiming wordt de overlast van hoogwater langs de Maas beperkt. Met de inrichting van de hoogwatergeul als natuurgebied wordt invulling gegeven aan het beleid, dat gericht is op een optimalisering van het ecologisch functioneren van de Maas en de uiterwaarden van de rivier. De gewonnen delfstoffen komen ten goede aan de regionale vraag naar bouwgrondstoffen. Tot slot is voorgenomen om in de geul een beperkte hoeveelheid niet-vermarktbaar materiaal uit deze en andere winlocaties van het project Zandmaas te bergen (zie tabel 3).

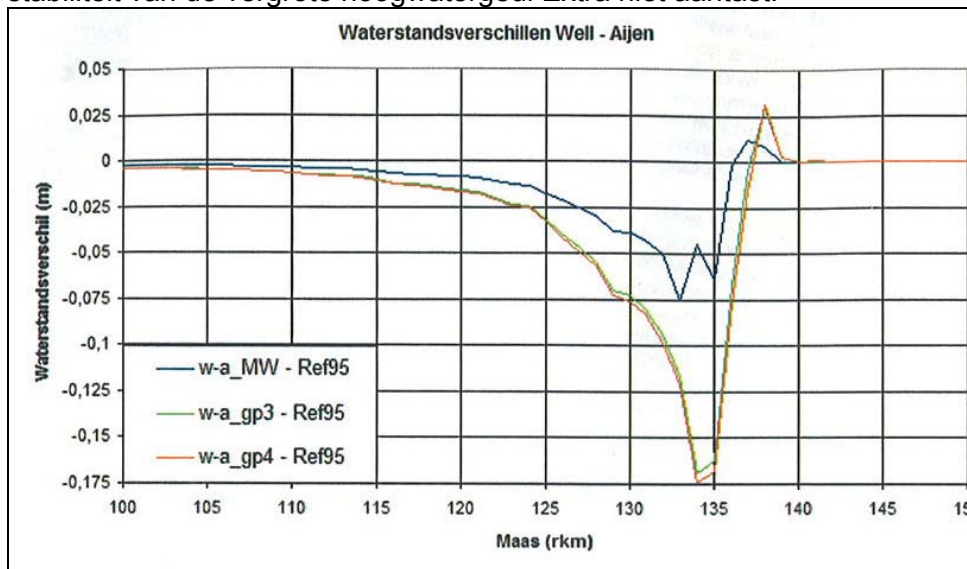
Hoogwatergeul Well-Aijen	Obv Tracébesluit	Wordt gewijzigd ikv Extra variant
Totale oppervlakte	165 ha	165 ha
Lengte hoogwatergeul (instroom op 1.000 m³/sec)	ca. 3.600 m	ca. 4.100 m
Breedte geul	100 - 225 m	100 – 300 m
Diepte geul	2,5 m	2,5 tot 7,5m
Oppervlakte water	40 ha	75 ha
Oppervlakte land en oevers	125 ha	90 ha
Hoeveelheden te bergen materiaal	ca. 0,32 Mm³	ca. 0,32 Mm³ + ...
Waterstandsverlagend effect	ca. 7- 10 cm	ca. 20 cm
Hoeveelheid delfstoffen	ca. 2,9 Mm³	7,5 – 8,5 Mm³

Tabel 3 Kengetallen hoogwatergeul Well-Aijen en weerdverlaging (indicatief) (VO-2651-08 d.d. 30 mei 2005) en wijziging in kader van de Extra variant.

De verbrede geul gaat pas tijdens hoogwater met een waterafvoer van meer dan 1.000m³/sec meestromen en deze krijgt een waterdiepte variërend van 2,5 tot ca. 7,5 meter. De geul start ter hoogte van Maaskilometer 133 vrijwel tegenover de monding van de Groote Molenbeek en de haven van Wanssum. De geul stroomt langs de jonge nederzetting Elsteren en door het Geysterveld. De geul passeert het kanaal tussen de Maas en de Voorhaven. De laatste twee kilometer stroomt de geul globaal “over” de huidige Aijerbandstraat. In het noordelijke deel wordt voorts nog de Heukelomsche Beek gereactiveerd. Hier ontstaat daardoor ook een kleine deltazone, waarin tal van gedifferentieerde gradiëntzones tot ontwikkeling kunnen komen. Kaart 20 geeft een art impressie van het toekomstbeeld voor de hoogwatergeul en omliggende weerdverlaging.

Door het totaal aan rivierverruimingsmaatregelen zal de hoogwaterstand in een 1:250 situatie met ongeveer 15 tot 20 cm dalen ten opzichte van de huidige situatie (figuur 1). Bij Broekhuizen en Arcen zal de afname van het Maaswaterpeil nog 4 cm bedragen. Daarmee wordt een substantieel deel van de hoogwaterdoelstelling bereikt. Ter vergelijking: de Hoogwatergeul Well-Aijen in het Tracébesluit levert maximaal ca. 7 cm verlaging van de hoogwaterstand op.

Tot ca. drie kilometer benedenstrooms van de maatregel treedt enige waterstandsverhoging op. Deze verhoging bedraagt ca. 3 cm. Aanvullend onderzoek heeft uitgewezen, dat de aanpassing van de Hoogwatergeul de stabiliteit van de vergrote hoogwatergeul Extra niet aantast.

Figuur 1 Effect van Hoogwatergeul Well – Aijen in het gebiedsplan Maaspark Well (rood en groen) en Tracébesluit (blauw) op de hoogwaterstand (1:250 jaar).

4.2 Uitbreiding Voorhaven 't Leuken

Met de uitbreiding van de Voorhaven 't Leuken wordt beoogd een volwaardige vaarplas te realiseren, die tevens bijdraagt aan de doelen hoogwaterbescherming en natuurontwikkeling. Aan weerszijden van de aanwezige Voorhaven wordt de oppervlakte open water vergroot. Het water is verbonden met de Maas, maar zal niet of nauwelijks stroming kennen. Het terrein ligt tussen de hoogwatergeul, met ruige, natuurrijke uiterwaarden en het hogere cultuurland met de buurtschappen Kamp en 't Leuken. De recreatieplas zal een diepte krijgen overeenkomstig de bestaande recreatieplas 't Leuken.

Totaal oppervlakte uitbreiding	ca. 80 ha
Plas Zuid > 2 m waterdiepte	ca. 28 ha
Plas Noord > 2 m waterdiepte	ca. 30 ha
Oppervlakte ondiepe oevers en weerden	ca. 22 ha
Diepte waterplassen	ca. 10 -13 m
Waterstandverlagend effect	voorlopig n.v.t.
Hoeveelheid delfstoffen	ca. 6 Mm ³

Tabel 4 Kengetallen uitbreiding Voorhaven 't Leuken (indicatief)

Dit vaarwater zal door recreanten zeer gewaardeerd worden. Men zal aan de rand van dit water prima aanlegplekken vinden om het vaartuig enige tijd af te

meren of om te kanoën en te surfen. Daarnaast is er aan de oostzijde van de vaarplas ruimte voor een zeilschool, roeivereniging etc.

4.3 Overige recreatieve ontwikkelingen

In het gebied rondom de buurtschappen 't Leuken en Kamp worden een aantal andere recreatieve ontwikkelingen voorzien. De ideeën zijn gebundeld en uitgewerkt in de Gebiedsvisie Maaspark Well (Grontmij & Groen-planning, 2005). De recreatieve ontwikkelingen moeten nog grotendeels worden uitgewerkt en vervolgens kan worden gezien in hoeverre en welke consequenties dit heeft voor het huidige bestemmingsplan. Vooralsnog wordt hiermee geen rekening gehouden. Voor de volledigheid wordt een nadere beschrijving gegeven van deze recreatieve ontwikkelingen.

4.3.1 Blauwe infrastructuur

De oevers rondom het Leukermeer hebben nu nog een functioneel karakter. Op basis van een hergroepering van recreatievormen worden concentratiegebieden gecreëerd voor de zwemsport en diverse watersporten met de daarvoor bestemde inrichtingselementen zoals zandstranden in het dagstrand, harde oevers voor de watersporters en natuurlijke oevers, waar de belevingskwaliteit er om vraagt.

Op diverse plekken in de vergrootte Voorhaven en de recreatieplas 't Leuken worden sobere voorzieningen getroffen, onder andere voor het aanleggen van boten. Daarnaast zijn een nieuwe jachthaven en passantenhaven gepland nabij het dagrecreatieve concentratiepunt.

4.3.2 Grijze infrastructuur

De samenhang van wegen en paden in het Maaspark Well wordt versterkt en het verkeer wordt beter gezoneerd. De parkeerfaciliteiten in het gebied worden op orde gebracht. Daarnaast wordt eenduidigheid aangebracht in de ontsluitingen en de aankondigingen en wordt de kwaliteitsuitstraling van het gebied vanaf de openbare weg vergroot.

4.3.3 Landschapsstructuur

Landschap speelt een belangrijke rol in het Maaspark Well en haar omgeving. De belangrijkste structuren, deelgebieden en grenzen tussen de verschillende elementen worden vastgelegd in een groenontwikkelingsplan. Binnen dit casco is volop ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.

4.3.4 De Maasduinen

Het Nationaal Park De Maasduinen ligt in de directe omgeving van het gebied Maaspark Well. Plannen voor een bezoekerscentrum voor het Nationaal Park De Maasduinen zijn in een vergevorderd stadium. Het wordt gecombineerd met een draaiend restaurant dat de lucht in kan en een spectaculair uitzicht biedt over de Maasduinen en Maaspark Well. Het wordt gesitueerd ten oosten van de N271 aan het kanaal naar de plas Reindersmeer.

4.3.5 Verblifsrecreatie en wonen

Camping 't Leukermeer heeft, op basis van het vigerend bestemmingsplan, plannen om direct ten Noorden van 't Leuken een uitbreiding te realiseren. Dit initiatief omvat drijvende recreatiewoningen en hoogwatervrij gelegen boswoningen. Dit voornemen heeft de kwaliteiten van een pilot-project in het kader van 15 experimenten van het Ministerie van VROM in het rivierengebied (Emab). Hiermee wordt ervaring opgedaan met hoogwaterbestendige woningen. De pilot is erop gericht de inhoudelijke en procedurele obstakels voor bouwen in het winterbed van de Maas te slechten en aan te tonen dat wonen, werken en recreëren in het Maasdal duurzaam kunnen samengaan met hoogwaterbescherming.

In het gebied tussen het Leukermeer en Well ligt tevens ruimte voor de ontwikkeling van een “elk weer”-voorziening, een hotel-restaurant annex horeca-voorziening, andere activiteiten en parkeerruimte.

4.4 Integrale benadering bij de uitvoering

Een integraliteitsdoelstelling – bundeling van de belangen in kader van het Tracébesluit Zandmaas-Maasroute en regionale recreatieve, natuur en grondstof belangen – staat ook centraal bij de opstelling van het uitvoeringsplan. In globale zin kan in dit stadium van de planvorming de uitvoering van de rivierverruiming als volgt puntsgewijs worden omschreven:

- prioriteit heeft de uitvoering van de hoogwaterdoelstelling (2,4 Mm³ verruiming) binnen het tijdslimiet van het Tracébesluit;
- uitvoering vindt plaats volgens het principe van “zelfrealisatie” op basis van een budgetneutrale uitvoering (rendementsdoelstelling circa 100.000 ton verhandelbaar industriezand per ha in te zetten terrein);
- op basis van de planologische mogelijkheden/verplichtingen van het Tracébesluit zal conform de hieraan gerelateerde doelstellingen in eerste instantie de Hoogwatergeul Well-Aijen aan snee worden gebracht;
- de oplevering (van de doelstellingen) is gepland in de periode 2014-2015;
- teneinde niet alleen de hoogwaterdoelstelling te realiseren, wordt in deze periode tevens een aanvang gemaakt met de aanleg/ realisatie van de door de gemeente gewenste uitbreiding van het recreatieve vaarwater (ten Noorden van de Voorhaven);
- na deze fase zal, op basis van een nog in gang te zetten wijziging van het bestemmingsplan, gestart worden met de aanpassing van de Hoogwatergeul Well-Aijen (zie rendementsdoelstelling) en wordt parallel hieraan eveneens gewerkt aan een verdere uitbreiding van de noodzakelijke oppervlakte aan vaarwater (onder andere ten zuiden van de Voorhaven);
- het streven is dat het gehele project Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en uitbreiding Voorhaven 't Leuken gefaseerd in de periode 2016-2020 wordt opgeleverd. De hoeveelheid te winnen delfstoffen kan momenteel als volgt worden ingeschat:
- Hoogwatergeul Well-Aijen Extra ca. 7,5 – 8,5 Mm³;

- Vergroting Voorhaven ca. 5,5 – 6,5 Mm³.

Het project “vergroting Voorhaven ’t Leuken” vormt ruimtelijk, functioneel en uitvoeringstechnisch gezien één geheel met de ontwikkeling van Hoogwatergeul Well-Aijen Extra.

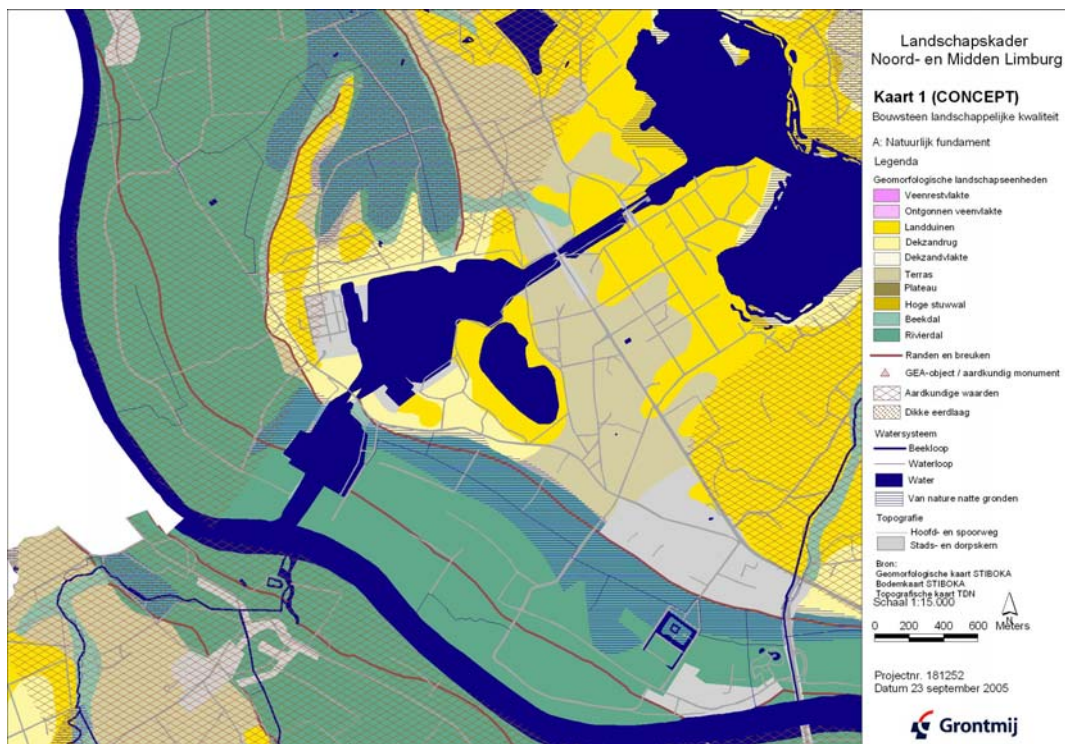
5 Huidige situatie

Ter informatie en ter bepaling van mogelijke effecten bij de realisering en het in gebruik hebben van het onderhavige initiatief op het milieu wordt in dit hoofdstuk in het kort ingegaan op enkele facetten van het landschap.

5.1 Natuurlijk fundament

5.1.1 Landschapstypen

Het plangebied kenmerkt zich van west naar oost door drie landschapstypen met een oplopende hoogteligging (kaart 13). De eerste zone wordt gevormd door de Maas en het aanliggende rivierdal. Direct langs de Maas ligt het laagste terras dat door een terrasrand wordt gescheiden van een iets hoger gelegen rivierterras, waarin de Voorhaven is gelegen. De recreatieplas 't Leuken en het omliggende gebied is gelegen op het middenteras. Lokaal zijn hier in het verleden rivierduinen tot ontwikkeling gekomen. De derde landschapszone ligt ten oosten van de Provinciale weg N271 en bestaat voor een belangrijk deel uit rivierduinen. Dit gebied behoort tot het Nationaal Park De Maasduinen. Verspreid over het plangebied komen belangrijke aardkundige waarden voor.

Kaart 10 Natuurlijk fundament (Landschapskader Noord- en Midden-Limburg)

In de '60er jaren is in het plangebied gestart met de winning van delfstoffen. In de uiterwaarden is het toegangskanaal met een Voorhaven het resultaat van deze

activiteiten. De recreatieplas 't Leuken (45 ha) en het dagstrand (13 ha) zijn in de '80-er jaren opgeleverd. Daarna is de winning gecontinueerd op de Bergerheide. Het toegangskanaal met de voormalige sluis en het Reindersmeer (130 ha) zijn zo ontstaan. De delfstofwinning is recentelijk gestopt.

5.1.2 Grondwater

De isohypsenkaarten uit het Grondwaterplan Limburg (TNO, 1986) en gemeten grondwaterstanden over de periode 1996-2004 geven een goed inzicht in het peil en de stromingsrichting van het grondwater (kaart 14).

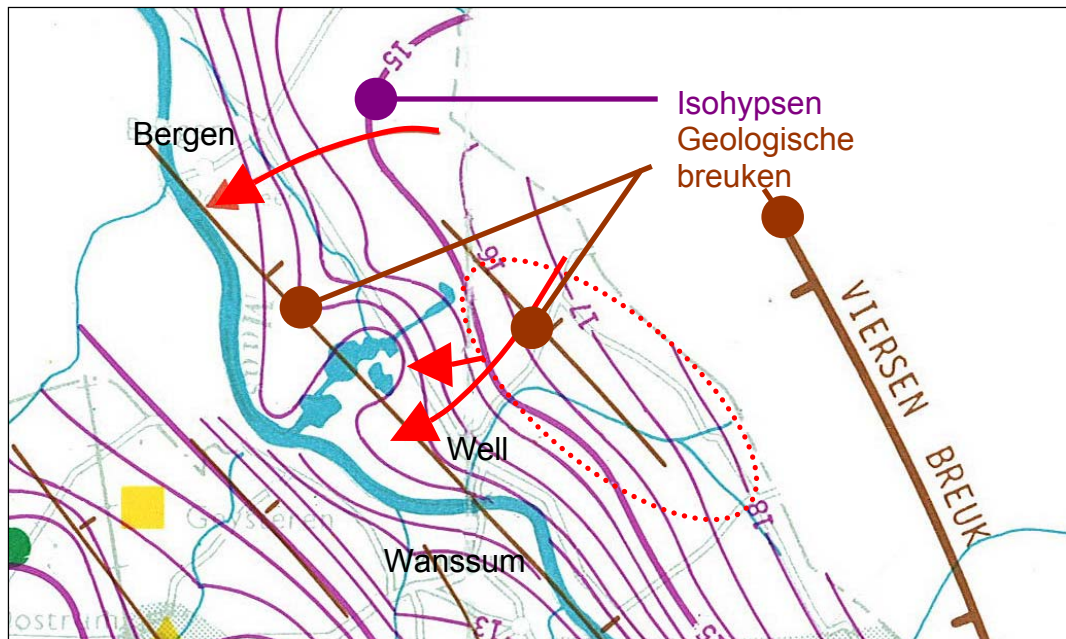
Het grondwater in het plangebied en de naaste omgeving wordt sterk beïnvloed door het waterpeil in de Maas.

Stuwpeil	Debiet m³/sec	Peil in m.+ NAP
10 x per jaar	250	10,90
1 x per jaar	1000	12,05
1 x per 10 jaar	2000	13,95
1 x per 50 jaar	2745	14,75
1 x per 250 jaar	3275	15,25
1 x per 1.250 jaar	3935	15,97

Tabel 5 Maaswaterstanden bij verschillende debieten ter plaatsen van het plangebied

De bovengenoemde fluctuatie in Maaswater standen krijgt betekenis wanneer men zich realiseert dat het peil van het maaiveld in het plangebied varieert van circa 12.00 m tot 15.00 m +NAP. De Maas heeft een drainerende functie, waardoor het regionale grondwater vanuit de hooggelegen zandgronden in de richting van de Maas stroomt (zuidwest). Echter, ook de recreatieplas 't Leuken heeft lokaal een sterk drainerende werking waardoor de grondwaterstand in de omgeving van het plangebied in de huidige situatie lager is dan in het verleden het geval was voor de aanleg van de plas 't Leuken.

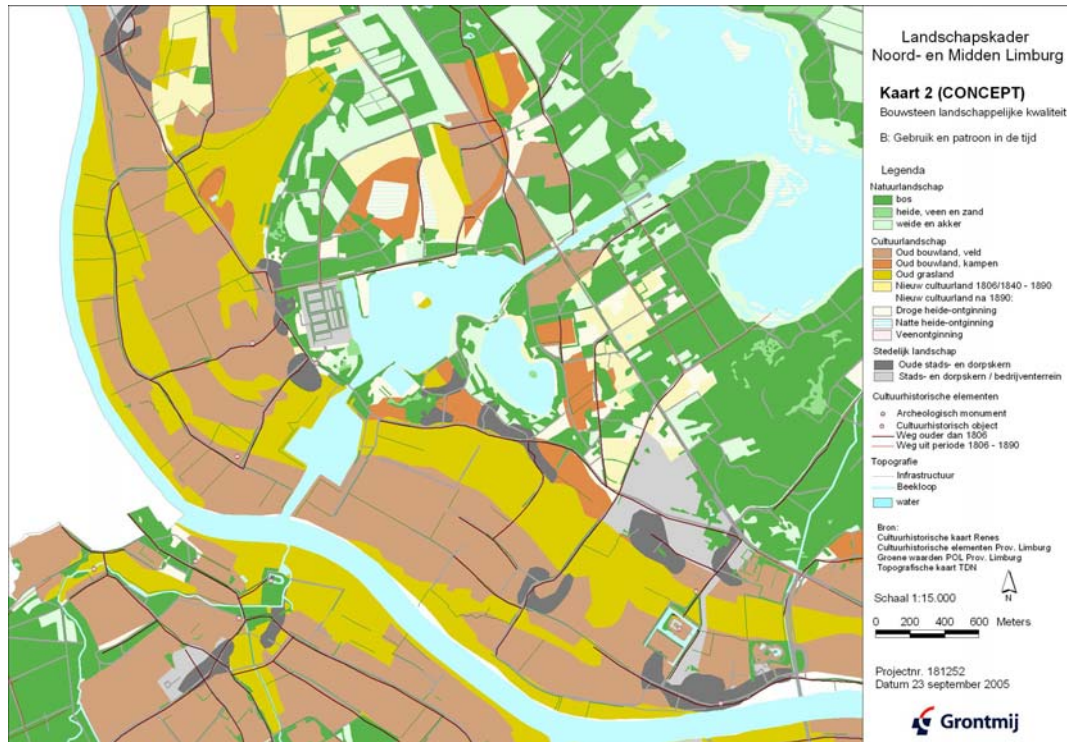
Ter plaatse van het plangebied varieert het grondwater van circa 11,00 tot 11,50 m +NAP. Dit is het gevolg van grondwater toestroming van de hogere gronden (iets hoger dan het stuwpeil in de Maas). Uitgaande van een maaiveldniveau van 14,00 tot 15,00 m +NAP staat het grondwater op een diepte variërend van 2,5 tot 4,0 m.-mv. Tijdens hoogwatersituaties in de Maas kan het grondwaterpeil kortstondig aanzienlijk stijgen ten opzichte van het jaargemiddelde.

Kaart 11 Isohypsenspatroon grondwater (Grondwaterplan Limburg)

5.2 Gebruik en patroon in de tijd

De Maasvallei is een van de langst bewoonde gebieden van Nederland. Het gebied is dan ook rijk aan cultuurhistorische waarden en archeologische vindplaatsen.

Kaart 12 Gebruik en patroon in de tijd (Landschapskader Noord- en Midden-Limburg)

5.2.1 Cultuurhistorie

Kaart 13 Topografie rond 1910

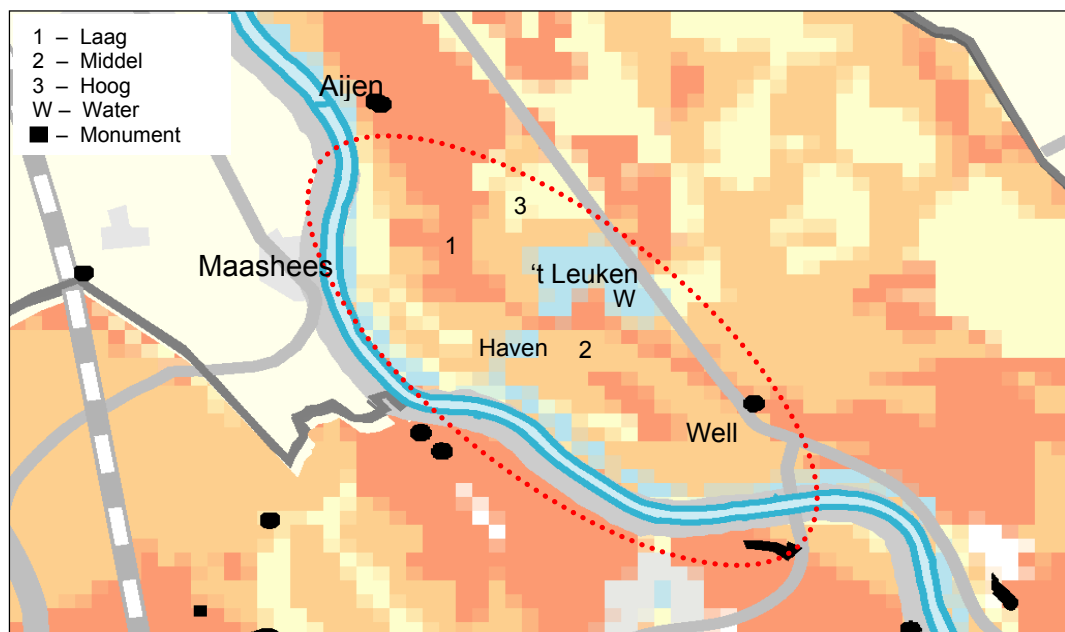
De hoger gelegen gronden in de uiterwaarden zijn van oudsher als bouwland in gebruik (kaart 16). De lagere en nattere gronden waren in gebruik als grasland met de kenmerkende Maasheggen op de perceelsscheidingen. Op het middenterras komen enkele oude kampontginningen voor.

Daarnaast komt ook jong cultuurland voor in de vorm van heide-ontginningen. Een deel van de hogere gronden in het plangebied is echter niet ontgonnen en is bos of heide gebleven.

Kenmerkend zijn de oude kernen op de overgang tussen het rivierdal en de hogere gronden, zoals 't Leuken, Kamp, Elsteren en Well. Evenwijdig aan de Maas en aftakkend vanuit de kernen komen meerdere oude landwegen voor. De Provinciale weg N271 is van latere datum, maar zeer kenmerkend als lineaire verbindingsweg. In het gebied en directe omgeving komen enkele cultuurhistorisch waardevolle objecten voor, zoals het kapelletje in Kamp, een veldkruis, het kasteel Well en de kasteelruïne Geysteren.

5.2.2 Archeologie

Het projectbureau De Maaswerken heeft voor het deelgebied van de Hoogwatergeul Well-Aijen een verkennend archeologisch onderzoek verricht. Uit dit onderzoek blijkt dat op diverse plaatsen (28 vindplaatsen) nader onderzoek nodig is en dat lokaal archeologisch waardevolle objecten aanwezig zijn, die opgegraven dienen te worden.

Kaart 13 Archeologische verwachtingswaarde (ROB)

In het deelgebied Uitbreiding Voorhaven heeft nog geen archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Op basis van de Archeologische Verwachtingskaart van de ROB varieert de verwachting voor archeologisch waardevolle objecten in de bodem van hoog voor de hogere terreindelen tot middelhoog en plaatselijk ook laag voor de lagere terreindelen (kaart 18).

5.3 Huidige situatie

5.3.1 Grondgebruik

In het Maasdal zijn de doorgaans vruchtbare gronden overwegend in landbouwkundig gebruik. Op relatief grote percelen komt naast grasland ook akkerbouw voor. Percelen op de hogere gronden zijn doorgaans kleiner met een zeer gevarieerd gamma aan teelten. Rond de plas 't Leuken vindt de nodige recreatieve bedrijvigheid plaats. Naast een jachthaven met werf, een grote camping, manege en dagstrand komen enkele kleine uitspanningen voor. De ontwikkeling van deze bedrijven heeft veel nadeel ondervonden van de beperkte ontwikkelingsmogelijkheden in het Maasdal als gevolg van de Beleidslijn Ruimte voor de Rivier.

5.3.2 Flora en fauna

De uiterwaarden tussen Well en Aijen zijn in de periode 2004 en 2005 diverse malen geïnventariseerd op het voorkomen van beschermde en/of zeldzame flora en fauna. Beschikbare literatuurgegevens zijn geanalyseerd.

Dit half-gesloten landbouwgebied kent op vele perceelsranden en langs wegen en paden een begroeiing met ca. 6,5 km aan waardevolle Maasheggen en 2,0 km aan overige waardevolle lintvormige beplantingen. Slechts plaatselijk zijn floristisch interessante waarden aanwezig in de berm van de Kempestraat en een deel van de berm van de Aijerbandstraat. Het kleinschalige landschap met voedselrijke weiden wordt gebruikt door de Das, die twee burchten bewoond; één in het oostelijke deel bij Elsteren en één centraal in het gebied nabij de kruising Kempestraat-Aijerbandstraat. In het direct ten oosten van het plangebied gelegen natuurreservaat De Baend komt de Bever voor. Het gebied is van belang voor een aantal broedvogelsoorten van weiden en gebieden, houtwallen en zachthoutbeplantingen, waaronder Patrijs, Kneu, Spotvogel, Wulp, Koekoek Wulp en Nachtegaal. De twee laatste soorten hebben nestlocaties aan of bij de haven. De Nachtegaal komt in een opvallend groot aantal voor. Rond de Voorhaven van 't Leuken zijn 12 territoria aanwezig (www.limburg.nl). Het gaat hier om een "nieuw" Limburgs bolwerk van deze soort (Vogelinfolimburg, 17 december 2005). Elders langs het plassengebied van 't Leuken zijn nog diverse territoria aanwezig. De Kerkuil foerageert in het gebied. Het voorkomen van vleermuizen is nog niet onderzocht.

Het aangrenzende gebied bestaat uit open water (Leukermeer), boskernen, akkers, weiden, woonerven en een kampeerterrein op hogere gelegen pleistocene zandgrond. Dit gebied is onder meer van belang als leefgebied voor Groene specht en Kerkuil.

Op basis van de voorgenomen ontwikkeling kan een conflict ontstaan met bepalingen in artikel 75, vijfde lid, onderdeel C van de Flora- en faunawet, vanwege negatieve effecten op enkele beschermde soorten. Dat geldt op grond van de huidige inzichten voor de Das, het Rapunzelklokje, de Kerkuil, de Patrijs en de Kneu. Voor deze soorten dient een ontheffing op de Flora- en faunawet aangevraagd te worden. Ter compensatie van het negatieve effect op deze soorten dienen foerageergebied en in feite ook burchtlocaties gecompenseerd te

worden. Dit kan, afhankelijk van de resultaten van nog uit te voeren veldwerk, ook gelden voor vleermuissoorten. De veldbezoeken voor inventarisatie van flora en fauna worden in 2006 voortgezet.

De beplantingen dienen op grond van de Boswet vervangen te worden, en zijn tevens van belang voor beschermde flora en fauna.

5.3.3 Resultaten geologische vooronderzoeken

Als gevolg van de uitvoeringsdoelstelling van de initiatiefnemer n.l. het generen van een grondstoffenopbrengst van circa 100.000 ton industriezand per in te zetten ha. zijn recentelijk diverse grondboringen in het plangebied verricht.

De boorresultaten zijn vervolgens granulair geanalyseerd en onderzocht om te beziën in hoeverre het ruwe materiaal geschikt is om te worden opgewaardeerd tot verhandelbaar beton- en metselzand.

Uit dit onderzoek is, ten opzichte van de gebruikte aannamen ten tijde van de besluitvorming in kader van het Tracébesluit, gebleken dat:

- a) er een beduidend dikker dekgrondpakket aanwezig is;
- b) de dikte van het voor beton- en metselzand bruikbare zandpakket aanmerkelijk dunner is.

6 Te onderzoeken effecten

6.1 Algemeen

Milieu-effecten staan in een MER centraal. Milieu-effecten als gevolg van een delfstofwinning over een oppervlakte groter dan 100 hectare en het storten van meer dan 500.000 m³ baggerspecie van klasse 3 of 4 dienen daarbij afgewogen te worden. Van belang is om te onderzoeken welke effecten optreden en wat de aard en omvang is van deze effecten op het biotisch en het abiotisch milieu.

Bij de beoordeling van de verwachte effecten op het milieu is het van belang dat onderscheid wordt gemaakt tussen tijdelijke effecten die optreden gedurende de periode waarin de Hoogwatergeul Well-Aijen en de Extra variant en de uitbreiding van de Voorhaven 't Leuken worden gerealiseerd en de effecten die door de in het terrein aangebrachte wijzigingen blijvend optreden door het gebruik van de voorziening.

Tijdelijke effecten kunnen onder meer worden veroorzaakt door het vergraven van de bodem, het realiseren van bouwwerken en infrastructuur, door het transport per schip en as van gewonnen materiaal en door het verwerken van niet-vermarktbaar (verontreinigde) grond. Effecten op het milieu die samenhangen met de gewijzigde terreinmorfologie, het verlagen van rivierwaterstanden en het verwerken van verontreinigd bodemmateriaal hebben een permanent karakter.

In het MER worden de alternatieven getoetst aan milieueffecten met een tijdelijk en een permanent karakter.

Met betrekking tot een groot aantal aspecten kan worden verwezen naar reeds onderzochte milieuaspecten in het kader van het MER Berging. De milieueffecten voor het huidige plan voor Well-Aijen wijken echter gedeeltelijk af van de in de MER Berging beschreven effecten doordat de invulling van het plan door voortschrijdende inzichten en nieuwe geologische informatie op enkele punten is gewijzigd. Tevens kan gebruik worden gemaakt van de kennis die is opgedaan bij de opstelling van de InrichtingsMER HWG Lomm en de MER's in het kader van de Grensmaas.

6.2 Milieueffecten met een tijdelijk karakter

Tijdelijke effecten treden alleen, of in sterkere mate, op tijdens de realisatiefase van het project. Bij de ontgraving van de Hoogwatergeul Well-Aijen kan ondermeer worden gedacht aan de negatieve gevolgen van transportbewegingen in verband met de afvoer van gewonnen delfstoffen en de aanvoer van de te bergen specie van elders.

Bij effecten met een tijdelijk karakter kan onder andere gedacht worden aan:

1. Effecten op de Maaswaterstanden, de doorstroming en de morfologie.

Als gevolg van de ontgraving wijzigt gedurende het project de lokale dynamiek van de Maas bij hoogwater. Dit geldt althans op momenten dat de rivier buiten het gewoonlijke zomerbed treedt, ofwel bij hoge waterstanden. Gedurende de uitvoering ontstaat in het plangebied een verruiming als gevolg van de ontgraving, deze wordt uiteindelijk weer deels gevuld met niet-vermarktbaar materiaal. Een verruiming binnen het bereik van de rivier leidt bovenstrooms tot waterstandsverlagende effecten, terwijl benedenstrooms er juist waterstandsverhogende effecten zullen optreden. Deze wijziging in het winterbed van de rivier veroorzaakt ook tot wijziging van het stroombeeld. Deze effecten zullen bij alle alternatieven optreden.

2. Beïnvloeding van de grondwaterstand en grondwater afhankelijke natuurwaarden.

De ontgraving van de uiterwaard kan invloed hebben op de grondwaterstand ter plaatse en in de omgeving van het plangebied. De beïnvloeding kan tijdens de uitvoering van het project variëren, omdat bij de uitvoering maatregelen kunnen worden genomen om eventuele negatieve invloeden te beperken. De effecten zullen naar verwachting zeer gering zijn, omdat het gebied is gelegen tussen de rivier de Maas en de reeds bestaande plassen van 't Leuken en Reindersmeer. Als gevolg van de ontgraving van deze plassen is de vroegere geohydrologische situatie reeds sterk gewijzigd. Dit blijkt uit het huidige isohypsenpatroon (zie kaart 3 in par. 5.1.2).

3. Grondwaterverontreiniging – verspreiding.

De bij de rivierverruiming vrijkomende (deels) verontreinigde uiterwaard- en riviergrond zal worden geborgen in het projectgebied. De exacte positie van de speciedepots, de wijze van afdek en de kans op verspreiding van verontreiniging van verontreinigde stoffen zal in het MER nader worden onderzocht.

4. Verwijderen verontreinigde dekgrond.

De dekgronden zijn ter plaatse, zoals overal binnen het winterbed van de Maas, verontreinigd met onder meer zware metalen. Het Rijk voert daarbij het beleid dat deze verontreiniging niet structureel wordt aangepakt, omdat door de voortdurende afzetting van slib steeds opnieuw te hoge concentraties van vervuilende stoffen blijven ontstaan op en in de dekgronden. Door het weggraven van deze gronden verdwijnt de verontreinigde bodem tijdelijk uit het plangebied en treedt een tijdelijk positief effect op voor wat betreft het gebruik door mens en dier.

5. Hogere geluidsbelasting veroorzaakt door transport.

Het gebruik van vrachtwagens en schepen voor het intern transport van grond binnen het plangebied of extern transport naar de verwerkingsinstallatie of afnemers buiten het plangebied gaat gepaard met hogere geluidsbelasting. Het is mogelijk dat deze in de omgeving met woon- verblijfs- en recreatieve functies tot overlast leiden. Zo zal een hoeveelheid klei, ten behoeve van de keramische industrie, per as worden afgevoerd.

6. Lichthinder.

Lichthinder kan met name ontstaan wanneer tijdens schemering of in het donker met bouwverlichting wordt gewerkt.

7. Stofhinder.

Stofhinder kan ontstaan door het verstuiwen van bodemmateriaal tijdens het ontgraven en het vervoer van materiaal.

8. Vertroebeling als gevolg van vergraving of ophoging.

Gedurende de ontgravings- en ophoogwerkzaamheden kan vertroebeling ontstaan. Ook de wijziging van het morfologisch patroon kan leiden tot vertroebeling.

9. Grondstoffenwinning en- verwerking.

Het afruimen van dekgrond vindt plaats met hydraulische graafmachines waarna het materiaal met behulp van vrachtwagens en dumpers wordt vervoerd. De winning van grondstoffen geschiedt met inzet van zandzuigers die het ruwe materiaal hydraulisch transporteren naar een in het gebied gelegen drijvende verwerkingsinstallatie. Hiermee wordt het ruwe materiaal bewerkt tot beton- en metselzand. Het verhandelbare materiaal wordt vervolgens per schip afgevoerd. Het niet geschikt gebleken materiaal (o.a. was en mors) wordt hydraulisch of per schip terug vervoerd naar de winplaats en gebruikt ten behoeve van de herinrichting.

De exacte werkwijze en de fasering zal nader in kaart worden gebracht evenals de hieraan gerelateerde effecten op de leefomgeving ten aanzien van:

- geluid en trillingen;
- vertroebeling van het water;
- luchtkwaliteit
- etc.

6.3 Milieueffecten met een permanent karakter

De milieueffecten worden gerelateerd aan de huidige situatie. De volgende effecten zullen worden onderzocht en beoordeeld:

1. Beïnvloeding van de grondwaterstand en grondwater afhankelijke natuurwaarden.

De ontgraving van de uiterwaard kan invloed hebben op de grondwaterstand ter plaatse en in de omgeving van het plangebied. De effecten kunnen behalve een tijdelijk ook een permanent karakter hebben.

Met name voor de HWG Well-Aijen zal het effect op de grondwaterstanden naar verwachting zeer klein zijn. De waterdiepte van de geul in de HWG Well-Aijen Extra variant is ca. 7,5 meter (volgens kaart 3). De huidige Voorhaven van 't Leuken heeft een diepte van ca. 6,0 meter en de plas 't Leuken is lokaal ca. 10,0 meter diep. De waterdiepte in de voorziene uitbreiding van de Voorhaven wordt circa 10 à 13 meter.

In zijn algemeenheid kan de toename van de oppervlakte open water in directe verbinding met de Maas een drainerende werking hebben op het grondwater in de omgeving. Hoewel de te verwachten effecten gering zijn, dient te worden onderzocht in hoeverre grondwaterafhankelijke vegetaties in de omgeving aanwezig zijn en door de ingrepen worden beïnvloed.

2. Toename van het (gemotoriseerd) verkeer van en naar 't Leuken

Vanaf de realisatie en ingebruikname van de vergrote Voorhaven 't Leuken nemen de recreatieve kwaliteiten van het gebied toe. Ook andere initiatieven die deel uitmaken van Maaspark Well kunnen een toename van de verkeersintensiteit van en naar het gebied veroorzaken. Dit aspect dient in dit verband in een groter perspectief onderzocht te worden.

3. Verdwijnen van de landbouwkundige betekenis van het gebied (verlies aan landbouwareaal)

De agrarisch-economische betekenis verdwijnt ter plaatse van HWG Well-Aijen en de uitbreidingslocaties van de Voorhaven.

4. Natuurwaarden en landschap

Het geheel van initiatieven draagt op een positieve wijze bij aan de ontwikkeling van de natuurwaarden en de identiteit van het landschap. Met name voor het onderdeel HWG Well-Aijen geldt dat reeds op een relatief korte termijn een sterke toename van de verscheidenheid aan specifieke riviergebonden flora en fauna elementen tot ontwikkeling kan komen.

5. Economie

De uitbreiding van de Voorhaven 't Leuken stimuleert de lokale en regionale economie. Het project draagt bij aan de werkgelegenheid in de vrijetijdsindustrie. De economische aspecten van de voorgenomen activiteit worden in het MER in globale uitgewerkt.

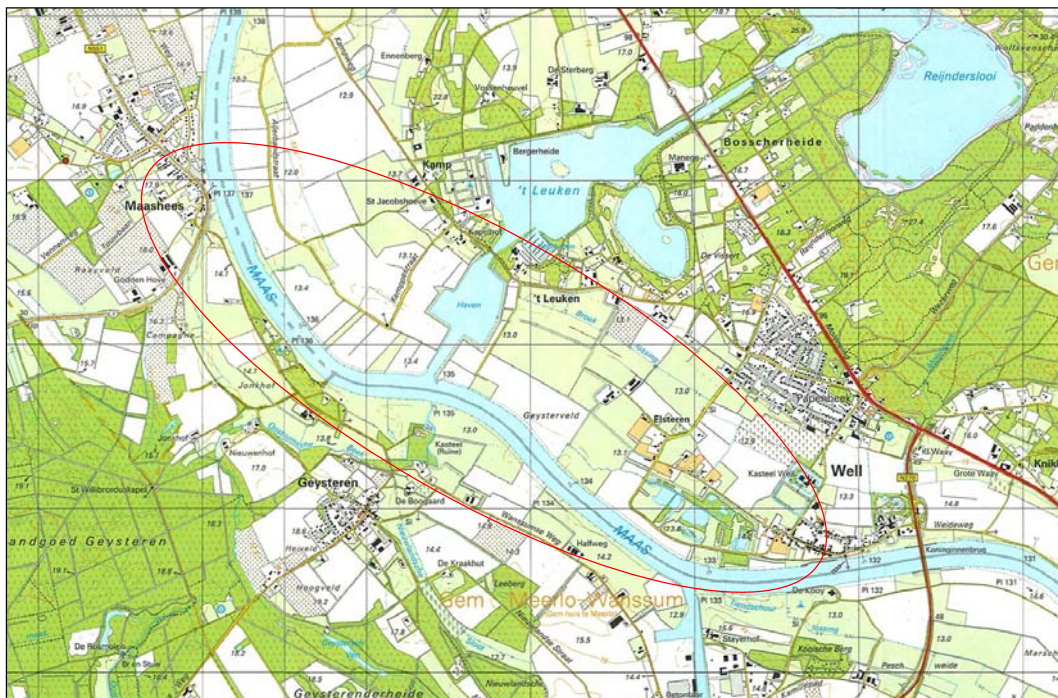
6. Rivierwaterstanden / veiligheid

Door uitvoering van het plan worden de rivierwaterstanden tijdens hoogwaterperiodes verlaagd waardoor de veiligheid toeneemt. Het verlagende effect neemt toe door de vergroting van de Voorhaven en de aanpassing van de Hoogwatergeul Well-Aijen tot Hoogwatergeul Well-Aijen Extra. Benedenstroomse waterstandsverhogende effecten dienen eveneens in beeld te worden gebracht en zo ook de hierbij behorende maatregelen.

7 Alternatieven

7.1 Algemeen

Bij een integrale uitvoering van het project worden HWG Well-Aijen Extra en de uitbreiding van de Voorhaven 't Leuken in samenhang gerealiseerd. Het Maaspark Well bestaat voorts uit diverse initiatieven gericht op een vergroting en uitbreiding van het dag- en verblijfsrecreatieve product in het kleinschalige landschap tussen het Maasdal en de hooggelegen Maasduinen.

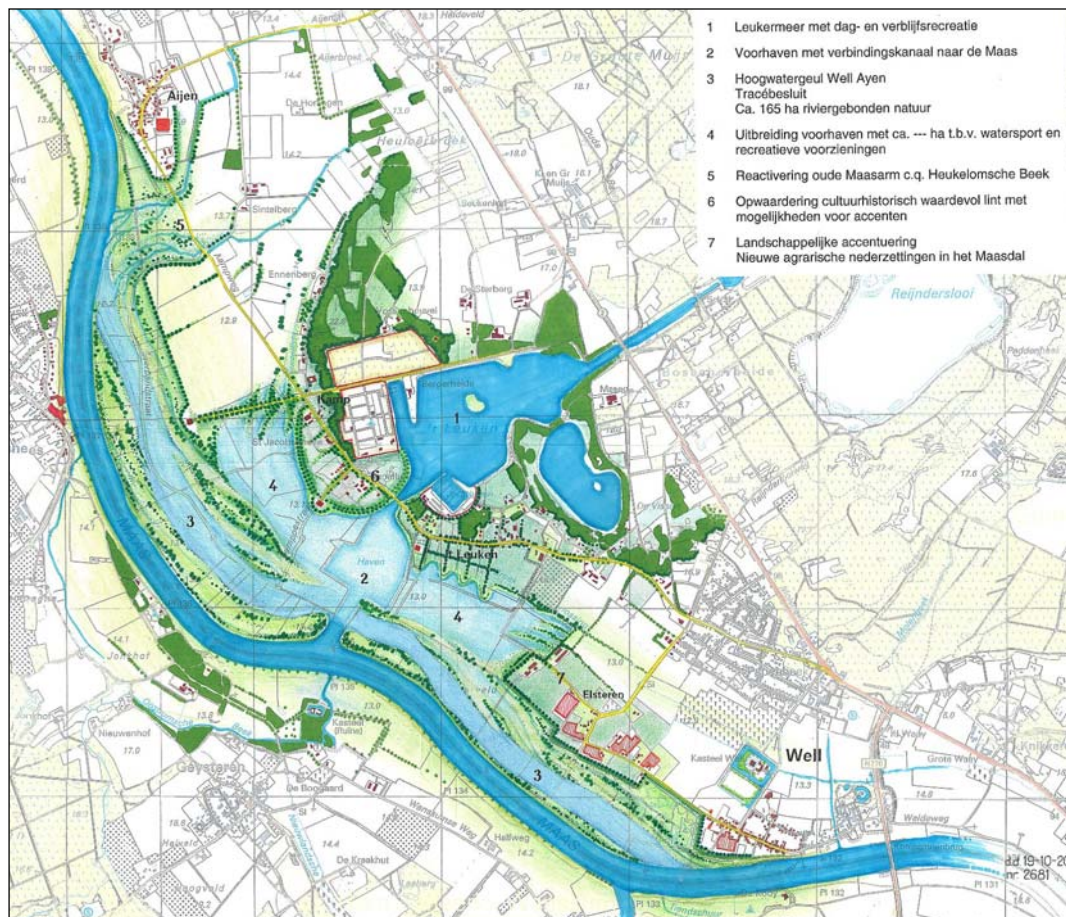

Kaart 14 Voorkeurslocatie met zoekgebied voor projectie van overige activiteiten

De doelstelling van de initiatiefnemers is het in samenhang ontwikkelen van Maaspark Well. Aspecten uit de onderdelen HWG Well-Aijen, Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en uitbreiding Voorhaven 't Leuken worden aan een meronderzoek onderworpen.

7.2 Voorkeursalternatief

Het voorkeursalternatief bestaat uit de realisatie van Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en de uitbreiding van de Voorhaven van 't Leuken (onderdelen 3 en 4 in kaart 20).

Kaart 15 Toekomstbeeld Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en vergrootte Voorhaven 't Leuken

7.3 Basisalternatief

Het basisalternatief bestaat uit de realisatie van de Hoogwatergeul Well-Aijen. De beslissingen die aan de ontwikkeling ten grondslag ligt zijn de opname van HWG Well-Aijen in het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute van Rijkswaterstaat en de POL-aanvulling Zandmaas van de provincie Limburg.

7.4 Meest Milieuvriendelijk Alternatief

Bij het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) wordt het initiatief zodanig uitgevoerd dat negatieve effecten voor natuur en milieu zoveel mogelijk beperkt zijn.

Specifieke toetsbare onderdelen die een rol spelen bij de uitvoering van het project zullen worden geoptimaliseerd in relatie tot milieutechnische aspecten. Belangrijke onderdelen waarop het MMA zich zal richten zijn onder meer hinderaspecten (geluid, licht en stof), bundelen van het verkeer en de invloed op

natuurlijke terreinen en gebieden met een ecologisch, recreatieve of woonbestemming.

Daarnaast kan de milieutechnische optimalisatie betrekking hebben op fasering, wijze van aanleg, etc.

7.5 Nulalternatief

Het nulalternatief dient als referentie voor de andere alternatieven. In het kader van het nulalternatief worden de huidige toestand en de autonome ontwikkeling, die ontstaat wanneer geen verdere voorzieningen worden aangebracht, beschreven.

Voor het onderdeel HWG Well-Aijen komt het nulalternatief overeen met het basisalternatief, omdat de voorgenomen realisatie van de hoogwatergeul planologisch vastligt.

Het onderdeel uitbreiding Voorhaven 't Leuken wordt in het nulalternatief niet tot ontwikkeling gebracht. Het voornemen is weliswaar opgenomen in het plan Maaspark Well van gemeente Bergen, maar heeft op provinciaal niveau nog geen juridisch bindende status. Dat betekent dat het nul-ontwikkelingsperspectief voor het gehele gebied tussen de toekomstige HWG Well-Aijen en de buurtschappen 't Leuken en Kamp bestaat uit een voortzetting van het huidige agrarische gebruik.

8 Procedures en besluitvorming MER

8.1 Besluiten

De besluiten ten behoeve waarvan het MER moet worden opgesteld hebben in eerste instantie betrekking op vergunningsaanvragen in het kader van de Ontgrondingswet, Wet Milieubeheer en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren. In het vervolgtraject is tevens de vaststelling van een nieuw ruimtelijk plan, zijnde een nieuw bestemmingsplan voor het betreffende gebied aan de orde.

De initiatiefnemer die HWG Well-Aijen, Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en uitbreiding Voorhaven 't Leuken gaat realiseren is Kampergeul

Het bevoegd gezag, zijnde het bestuursorgaan dat het besluit neemt over de merplichtige activiteit met betrekking tot Hoogwatergeul Well-Aijen, is de Provincie Limburg en Rijkswaterstaat. Het adres van deze instantie is Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, telefoon 043-389999 en Rijkswaterstaat, Postbus 1593, 6201 BN Maastricht. De gemeente Bergen is het bevoegde gezag voor wat betreft de wijziging van het bestemmingsplan voor het planologisch inpassen van Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en uitbreiding Voorhaven 't Leuken en de nog niet bestemde recreatieve ontwikkelingen volgens het plan Maaspark Well.

Naast de opstelling van het Inrichtings MER Hoogwatergeul Well-Aijen zullen tevens de relevante vergunningen worden opgesteld en aangevraagd zodat deze procedures parallel worden doorlopen.

Voor de uitvoering dienen onder andere de volgende vergunningen te worden aangevraagd:

- Vergunning in kader van de Wet milieubeheer (bevoegd gezag provincie Limburg);
- Vergunning in kader van de Ontgrondingwet (bevoegd gezag provincie Limburg);
- Beschikking in kader van de Wet Bodembescherming (bevoegd gezag Rijkswaterstaat);
- Vergunning in kader van de Wet verontreiniging oppervlakte wateren (bevoegd gezag Rijkswaterstaat);
- Melding in kader van het Bouwstoffenbesluit (bevoegd gezag Rijkswaterstaat en gemeente Bergen);
- Keur (Bevoegd gezag Waterschap Peel en Maasvallei)
- Ontheffing in kader van de Flora en Faunawet (Bevoegd gezag Ministerie van LNV)
- Kapvergunning (Bevoegd gezag Ministerie van LNV of gemeente)
- Onttrekking wegen uit de openbaarheid (Bevoegd gezag gemeente)
- etc.

8.2 Procedure

Hierna wordt een algemene beschrijving gegeven van een mer-procedure. Voor een uitgebreide beschrijving van de procedure wordt verwezen naar hoofdstuk 7 van de wet Milieubeheer.

1. *Opstellen en bekendmaking Startnotitie*
 - Opstellen van de Startnotitie door de initiatiefnemer. Hierin wordt aangegeven wat deze van plan is, welke alternatieven en varianten er mogelijk zijn en hoe hij hiervan de milieueffecten wil gaan beschouwen.
 - De bevoegde gezagen maken de Startnotitie publiekelijk bekend, leggen deze ter inzage en sturen deze naar adviserende organen en de commissie-mer.
2. *Inspraak startnotitie en vaststelling richtlijnen*
 - Na de bekendmaking van de Startnotitie volgen 4 weken van inspraak. Hierbij kan eenieder bij de bevoegde gezagen reageren en aandachtspunten indienen die in het MER dienen te worden onderzocht.
 - Ook de wettelijk verplicht gestelde adviseurs geven in deze periode hun reactie.
 - Ook alle reacties worden naar de commissie-mer gezonden.
 - Binnen 9 weken na het verschijnen van de Startnotitie dient de commissie-mer de adviesrichtlijnen, waar het MER aan zou moeten voldoen, aan de bevoegde gezagen te geven.
 - Uiteindelijk stellen de bevoegde gezagen, op basis van de Startnotitie, de reacties en de adviesrichtlijnen, de richtlijnen vast waaraan de inhoud van het MER moet voldoen. Deze richtlijnen dienen uiterlijk binnen 13 weken na bekendmaking van de Startnotitie bekend te zijn.
3. *Opstellen en bekendmaken MER*
 - De initiatiefnemer stelt vervolgens het MER op. Hiervoor is geen tijdslimiet gesteld.
 - Na indiening van het MER hebben de bevoegde gezagen 6 weken de tijd om te komen tot een aanvaardbaarheidsbeoordeling. Na eventuele aanpassing wordt het MER 10 weken na definitieve indiening bekend gemaakt.
 - Tegelijk met de behandeling van de vergunningsaanvragen in het kader van het Hoogwatergeul Well-Aijen én wijziging van het bestemmingsplan wordt het MER ingediend.
4. *Inspraak MER*
 - Na de bekendmaking ligt het MER minimaal 4 weken ter inzage. In die periode kan een ieder schriftelijk reageren op het MER bij het bevoegde gezag dat verantwoordelijk is voor het betreffende besluit (vergunning of bestemmingsplan). Tevens wordt er een inspraakbijeenkomst gehouden om enerzijds vragen te stellen en anderzijds om mondeling een inspraakreactie te geven.

- Daarnaast worden de wettelijke adviseurs om een reactie op het MER gevraagd.
- Uiteindelijk gaan alle reacties naar de commissie-mer.

5. *Toetsing commissie mer*

- De commissie-mer toetst het MER aan de richtlijnen.
- Negen weken na bekendmaking van het MER volgt het uiteindelijke toetsingsadvies van de commissie-mer. Dit toetsingsadvies kan er toe leiden dat het MER op onderdelen moet worden bijgesteld.

6. *Goedkeuringsbesluit*

- De bevoegde gezagen nemen vervolgens, mede op basis van het ingediende MER, een besluit inzake de vergunningsaanvraag cq. Bestemmingsplanwijziging.

Samenvatting

Deze Startnotitie is geschreven als eerste fase voor een Milieu-effectrapportage (MER) voor de inrichting van Hoogwatergeul Well-Aijen in de gemeente Bergen. Hoogwatergeul Well-Aijen is een onderdeel van het project Zandmaas/Maasroute, en combineert hoogwaterbescherming, natuurontwikkeling, zandwinning en bergen van niet-vermarktbaar grond. Het project Hoogwatergeul Well-Aijen bestaat uit:

- een hoogwatergeul;
- een verlaging van de weerd en daar omheen;
- een berging van niet-vermarktbaar grond.

Gezien het feit dat de te ontgronde oppervlakte groter is dan 100 ha en omdat er sprake is van een hoeveelheid te bergen grond die deels verontreinigd is, dient een (inrichtings-)MER te worden opgesteld. Dit MER dient vervolgens als basis voor de beslissing over de benodigde vergunningen in kader van de Ontgrondingenwet, Wet Milieubeheer en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren. Deze vergunningen worden verleend door de provincie Limburg en Rijkswaterstaat die in deze bevoegd gezag zijn.

De gemeente Bergen heeft een gebiedplan opgesteld voor de verdere ontwikkeling en versterking van het bestaande recreatiegebied 't Leuken. Ook het gebied van de Hoogwatergeul Well-Aijen is onderdeel van dit gebiedsplan maar in een andere uitwerking die past bij het totale plan. Dit integrale gebiedplan bestaat uit 3 deelgebieden:

- gebied Hoogwatergeul Well-Aijen Extra;
- gebied Uitbreiding Voorhaven;
- huidige recreatiegebied rondom 't Leuken.

Aangezien bij uitbreiding van de voorhaven eveneens sprake is van een extra ontgroning en een wijziging van het bestemmingsplan dient hiervoor eveneens een MER te worden opgesteld. Voor deze procedure is de gemeente Bergen bevoegd gezag.

Het op te stellen MER krijgt dus een meerledig karakter en zal bij diverse besluitvormingsprocedures worden ingezet. Als eerste in kader van het realiseren van de Hoogwatergeul Well-Aijen zodat tijdig invulling kan worden gegeven aan de doelstellingen van het Tracébesluit. Vervolgens wordt de MER ingezet in de planologische en vergunningsprocedures voor realisatie van het integrale plan Maaspark Well en in deze ten behoeve van de uitvoering van de Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en de Uitbreiding Voorhaven.

De initiatiefnemer voor de uitvoering van de Hoogwatergeul Well-Aijen conform het Tracébesluit en vervolgens de Hoogwatergeul Well-Aijen Extra en Uitbreiding Voorhaven is Kampergeul BV.

In het MER zal aandacht worden besteed aan de permanente effecten na uitvoering en de effecten tijdens de uitvoering.

In het MER zullen naast het voorkeursalternatief ook een basisalternatief en een Meest Milieuvriendelijk Alternatief worden beschouwd.

Literatuur

ANWB, 2004. ANWB Topografische Atlas Limburg 1: 25.000. ANWB / Topografische Dienst Nederland, Den Haag / Emmen.

Gemeenten Bergen, 2005. Ontwerp Structuurvisie+. Bouwen aan de toekomst.

Grontmij Nederland / Groen-planning Maastricht, 2005. Gebiedsplan Maaspark Well. Roermond / Meerssen.

Maaswerken, 2001. Aanvullende MER Berging van niet-vermarktbaar grond (ook wel Aanvullend MER Berging).

Ministeries van OCW, LNV, VROM & VW, 1999. Belvedere – beleidsnota over de relatie cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. VNG Uitgeverij, Den Haag.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 2004. Tracébesluit Zandmaas / Maasroute. Den Haag.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 2005. Integrale Verkenning Maas 2. RIZA rapport 2004/020. Den Haag.

Provincie Limburg, 1987. Grondwaterplan Limburg. Provincie Limburg, Maastricht.

Provincie Limburg, 2001. Liefde voor Limburg – Provinciaal Omgevingsplan Limburg. Provincie Limburg, Maastricht.

Provincie Limburg, 2004. Stimuleringsplan Noordelijk Maasdal. Maastricht.

Provincie Limburg, 2003. Stroomgebiedsvisie Limburg – Water- en ruimtelijke opgaven voor het regionale watersysteem in Limburg. Provincie Limburg e.a., Maastricht.

Provincie Limburg, 2004. POL, aanvulling Zandmaas. Maastricht.

Provincie Limburg, 2004. Reconstructieplan Noord- en Midden-Limburg. Maastricht.

Provincie Limburg, 2005. POL-herziening op onderdelen EHS. Maastricht.

Provincie Limburg, 2005. Initiatiefplan Noordelijke Zandmaas. Maastricht.

Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, 2000. Indicatieve kaart van archeologische waarden (IKAW) – tweede generatie. ROB, Amersfoort.

Robas, 1989. Historische Atlas Limburg – Chromotopografische Kaart des Rijks 1:25.000. Robas Producties, Den IJp.

Begrippenlijst

Alternatief

Eén van de mogelijke oplossingen voor realisatie van de projecten HWG Well-Aijen, Hoogwatergeul Well-Aijen Extra of uitbreiding Voorhaven 't Leuken.

Autonome ontwikkeling

Op zichzelf staande ontwikkeling, die optreedt wanneer niet één van de alternatieven wordt uitgevoerd. De autonome ontwikkeling wordt beschreven in het nulalternatief.

Bevoegd gezag MER

De overheidsinstantie die het mer-plichtige besluit neemt en die de mer-procedure coördineert. Voor deze MER is sprake van een drietal bevoegde instanties, te weten: Provincie Limburg, Rijkswaterstaat en de gemeente Bergen.

Commissie-mer

Onafhankelijke commissie die het bevoegd gezag adviseert over de richtlijnen en toetst of de MER hieraan voldoet.

Compenserende maatregel

Maatregel waarbij in ruil voor het aanbrengen van milieuschade op de ene plaats vervangende waarden elders worden gecreëerd

EHS

Ecologische hoofdstructuur. Samenhangend netwerk van bestaande, te versterken en te ontwikkelen natuurgebieden en ecologische verbindingzones.

Hoogwatergeul

Eenzijdig aangetakte geul (meestal aan de benedenstroomse zijde), waar water alleen bij hoge afvoeren meestroomt.

HWG

Zie Hoogwatergeul

Hoogwatergeul Well-Aijen

Hoogwatergeul Well-Aijen in overeenstemming met het Tracébesluit

Hoogwatergeul Well-Aijen Extra

Hoogwatergeul Well-Aijen in overeenstemming met gebiedsplan Maaspark Well. Hierin zijn doelstellingen voor dit gebied geoptimaliseerd. De Hoogwatergeul Well-Aijen en uitbreiding Voorhaven 't Leuken worden in samenhang gerealiseerd.

Initiatiefnemer

Diegene(n) die de mer-plichtige activiteit wil ondernemen, in dit geval Kampergeul b.v.

Inrichtings-mer

M.e.r. die nader ingaat op de milieueffecten van de uitvoering (Hoe). De planologisch en/of bestuurlijke beslissingen en/of andere overwegingen met betrekking tot de lokatie (Waar) heeft reeds plaatsgevonden.

Landschap

De waarneembare ruimtelijke verschijningsvorm van het aardoppervlak, die wordt bepaald door de onderlinge samenhang en wederzijdse beïnvloeding van de factoren reliëf, bodem, water, klimaat, flora en fauna als mede de wisselwerking met de mens.

Meest milieuvriendelijk alternatief

Alternatief waarbij de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu zijn toegepast.

m.e.r

Milieueffectrapportage (de procedure)

MER

Milieueffectrapport; openbaar rapport waarin van de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven de te verwachten gevolgen op het milieu in hun onderlinge samenhang worden beschreven op systematische en zo objectief mogelijke wijze. Het wordt opgesteld ten behoeve van een of meer besluiten die over de betreffende activiteit genomen moeten worden.

Nulalternatief

Bij dit alternatief wordt uitgegaan van de bestaande situatie en de autonome ontwikkeling. Dit alternatief dient als referentiekader voor de effectbeschrijving van alle alternatieven.

Permanente effecten

Effecten van de ingreep, die optreden zolang het voorgenomen alternatief aanwezig is.

PES (POL 2001)

Provinciaal Ecologische Structuur

POG

Provinciale Ontwikkelingsruimte Groen. Gebiedscategorie uit het provinciaal ruimtelijk beleid, waartoe gebieden worden gerekend met ontwikkelingsmogelijkheden die een positieve bijdragen leveren aan de natuur- en landschapswaarden ("ontwikkelingsgerichte basisbescherming").

POL

Provinciaal Omgevingsplan Limburg. Ruimtelijk toetsingsinstrument van de provincie Limburg.

POL-herziening op hoofdlijnen EHS

Herziening van het POL ten aanzien van aspecten die betrekking hebben op de PES, waarvan de EHS deel uitmaakt.

SEF-beek

Specifiek Ecologische Functie. Watersystemen waarbinnen (o.m. door provincie en waterbeheerders) streven naar het hoogst mogelijke ecologische waterkwaliteitsniveau.

Tijdelijke effecten

Het begrip wordt in dit verband gebruikt voor effecten die optreden tijdens de aanleg van de voorgenomen activiteit.

Voorhaven 't Leuken

Plas gelegen in de gemeente Bergen met een directe aankoppeling met de rivier Maas en de recreatieplas 't Leuken. De uitbreiding van de plas behelst het doortrekken van het open water aan de zuidoostelijke en de noordwestelijke zijde van de huidige Voorhaven in samenhang met de Hoogwatergeul Well-Aijen Extra.

Bijlagen

5 - JAN. 2006

provincie limburg

Grontmij Nederland BV
ir. W.A.J.G. Snellen
Postbus 410
6040 AK ROERMOND

Grontmij, locatie Roermond	
Ingekomen d.d.:	04/01-06/060022
Project nr.:	189415
Kopie aan:	P. S. W. Snellen
	W. D. ...
Verantwoordelijke:	

VERZONDEN - 3 JAN. 2006

Project MPMAAS
Faxnummer 043-3897643
Ons kenmerk 2005/59778
Bijlage(n) -1-

Behandeld J. Molleman
Doorkiesnummer 043-3897070
Uw kenmerk
Maastricht 20 december 2005

Onderwerp
Gebiedsplan "Maaspark Well"

Geachte heer Snellen,

In onze vergadering van heden hebben wij kennis genomen van het door u mede namens de gemeente Bergen voorgelegde eindconcept van het gebiedsplan "Maaspark Well".
Op hoofdlijnen kunnen wij hiermee instemmen. Wij vertrouwen er op dat op korte termijn een startnotitie MER zal worden uitgebracht zodat op afzienbare termijn uitvoeringsbesluitvorming tot stand kan worden gebracht.

Tevens hebben wij ons heden tot de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat gewend. Een afschrift van deze brief treft u bijgaand aan.

Gedeputeerde Staten van Limburg,

voorzitter
secretaris

051214-0347
Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel +31 (0)43 389 99 99
Fax +31 (0)43 361 80 99
www.limburg.nl

Bankrekening ING
67.04.11.372
Postbank nr. 1050741

TER KENNISNEMING

Ministerie Verkeer en Waterstaat
Staatssecretaris
drs. M.H. Schultz van Haegen
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

VERZONDEN - 3 JAN. 2006

Project MPMAAS
Faxnummer 043-3897643
Ons kenmerk 2005/59778
Bijlage(n) -1-

Behandeld J. Molleman
Doorkiesnummer 043-3897070
Uw kenmerk
Maastricht 20 december 2005

Onderwerp
Gebiedsplan Maaspark Well

Geachte mevrouw Schultz van Haegen,

In onze vergadering van heden hebben wij op hoofdlijnen ingestemd met het eindconcept gebiedsplan Maaspark Well zoals dat op verzoek van de initiatiefnemers door Grontmij Roermond in samenspraak met ons en RWS Maaswerken tot stand is gebracht. In zijn brieven van 28 september en 25 oktober is reeds door onze gedeputeerde Vestjens op deze ontwikkeling gewezen.

Bijgaand treft u de samenvatting en conclusies van het gebiedsplan aan. Hieruit moge u blijken dat de belangen welke het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute beoogt te dienen geheel door het gebiedsplan worden gerealiseerd en dat daarbij in termen van tijdigheid ruimschoots aan de te stellen eisen kan worden voldaan. Het plan doet derhalve geen afbreuk aan de POLaanvulling Zandmaas of het Tracébesluit doch versterkt beide, zowel in doelstelling als haalbaarheid.

Dit sluit ons inziens goed aan bij uw standpunt gebiedsgerichte initiatieven te beoordelen tegen de achtergrond van de genomen planbesluiten, vanuit het rivierbeheer en vanuit een lange termijn visie zoals die gezamenlijk wordt ontwikkeld in de Integrale Verkenning Maas. Naar ons oordeel is dan ook aan de voorwaarde die u onze gedeputeerde Vestjens in uw brief van 10 november meegeeft voldaan en zijn er geen belemmeringen ook uwerzijds om met het plan in te stemmen. Daar waar deze brief de suggestie in zich heeft dat een "stand-alone" uitvoering van het Tracébesluit kansrijker zou kunnen zijn, berust dat op een kennelijk misverstand. Juist ter borging van de al per 2002 bereikte overeenstemming (synergie tussen rivier- en regionaal belang zonder herziening van het vigerende Tracébesluit) ligt instemming met het gebiedsplan het meest voor de hand.

051212-0137

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 (0)43 389 99 99
Fax + 31 (0)43 361 80 99
www.limburg.nl

Bankrekening ING
67.94.11.372
Postbank nr. 1060741